

års- och ansvarsrapport

2018

INNEHÅLL

ELOS ÅR OCH ANSVAR 2018

Verkställande direktörens översikt	1
Elo sköter pensionsärendena för kundernas bästa	3
Helhetsbild av Elos verksamhet 2018.....	4
Elo 2018	5
Elo och samhället.....	6
Hållbarheten konkretiseras i vår strategi	8
Vilka är förväntningarna på Elos ansvarsfullhet?..	9
Elos skatteavtryck	10

ANSVARSFULLA PLACERINGAR

Ansvarsfulla placeringar är att bära ansvar för framtida pensionstagare	13
Klimatförändringen	14
Styrelsens och högsta ledningens roll	15
Strategin för ansvarsfulla placeringar.....	16
Rapporteringen grundar sig på öppenhet.....	21
Riskhanteringen utgör en del av ansvarsfulla placeringar.....	21
Mätare och mål.....	24
Fastighetsplaceringar.....	28

ANSVAR FÖR VÅRA KUNDER

Expert på arbetspensionsförsäkring.....	31
Finansieringslösningar som sätter fart på företagets tillväxt.....	34
Elo är en betydande fastighetsägare och hyresvärd.....	34
God arbetshälsa ger längre yrkesbanor	35
God arbetshälsa ger längre yrkesbanor	39
Rehabilitering är vägen tillbaka i arbetslivet.....	41

ANSVAR FÖR PERSONALEN

Ansvar för personalen.....	43
Ansvar för personalen i siffror	48
Förvaltning och ansvarsfulla verksamhetsprinciper	49
Compliance är en del av en ansvarsfull kultur ..	50
Dataskydd och datasäkerhet får ökad betydelse	52
Elos hållbarhetsmätare 2018.....	53
Kontaktinformation	56

**Ansvarsfullheten ingår
i vår grundläggande
uppgift. Vi sköter
pensionstillgångarna och
pensionerna samt försäkrar
arbetstagare och
företagare.**

**Elo sköter
pensionsärendena
för kunderna
bästa – som en del
av samhället,
som en del av
världen.**

Elos år och ansvar 2018 / I den här rapporten redogör vi för de viktigaste händelserna under året samt för de ekonomiska nyckeltalen. Som separata rapporter publicerar vi ytterligare styrelsens verksamhetsberättelse och bokslut samt en bolagsstyrningsrapport.

Det viktigaste målet med vår verksamhet är att trygga kundernas pensionsskydd.

Vi bär ansvar för våra kunder både idag och i morgon

År 2018 var Elos femte verksamhetsår efter fusionen mellan LokalTapiola Pensionsbolag och Pensions-Fennia. Under det gångna fem åren har vi målmedvetet arbetat för att kunna erbjuda de bästa serviceupplevelserna inom branschen.

Arbetet har burit frukt och vår marknadsandel har ökat för varje år som Elo varit verksamt.

Det viktigaste målet med vår verksamhet är att trygga kundernas pensionsskydd. För att lyckas med denna uppgift strävar vi i enlighet med vår strategi efter tillväxt, solvens och prestationsförmåga.

Ansvarsfullheten utgör en väsentlig del av Elos verksamhet. Vi vill handla allt mer ansvarsfullt genom att beakta utmaningarna i den förändrade omvärlden, såsom klimatförändringen, den åldrande befolkningen, den minskade nataliteteten och den försvagade försörjningskvoten. I slutet av 2018 började vi arbetet med att upprätta ett nytt ansvarsfullhetsprogram.

En viktig del av vår ansvarsfulla uppgift är att stötta kundföretagens arbetshälsaledning, vars syfte är att förlänga yrkesbanorna, förbättra arbetslivets kvalitet och förebygga arbetsoförmåga. Under 2018 fortsatte vi att utveckla Elos webbtjänst så att den allt bättre stöder arbetshälsaledningen i våra kundföretag. I webbtjänsten får våra kunder snabbt en helhetsbild av sin situation då det gäller arbetshälsaledningen i företaget. Tjänsten styr företagen att bygga en mer strategisk arbetshälsaledning och att ta fram förebyggande åtgärder, som hjälper dem att minska kostnaderna för arbetsoförmåga.

Vi hade även ett nära samarbete med Arbetshälsoinstitutet för att kunna erbjuda arbetsplatserna arbetshälsaledningsverktyg som bygger på evidensbaserad kunskap. Vi satsade framför allt på Työuran uurtaja®, dvs. på TUURA-utbildningarna, som stöder arbetstagare som har stött på utmaningar i sin arbetsförmåga att själva komma till insikt om de metoder med vilka de kan utveckla sin kompetens och tänka ut hur arbetsuppgifterna kan ändras så att de är lämpliga för den egna arbetsförmågan.

“ Vi vill handla allt mer ansvarsfullt genom att beakta utmaningarna i den förändrade omvärlden, såsom klimatförändringen och den åldrande befolkningen,

Tillsammans med Företagarna i Finland redde vi ut hur de finländska företagen mår i sitt arbete. Undersökningens resultat utnyttjas i utvecklingen av arbetshälsaledningstjänsterna.

Under 2018 satsade vi kraftigt både på den personliga servicen och de digitala möjligheterna i utvecklandet av serviceupplevelserna. Vi vill hjälpa våra kunder i deras vardag så att de kan sköta sina ärenden med oss behändigt och i skick på en gång. Som ett erkännande på detta placerade sig vår kundservice inom försäkringstjänsterna på första plats i tävlingen Asiakkaan Ääni (Kundernas röst). Även NPS-mätningen, som mäter kundernas rekommendationsvilja, visade att en allt större del av våra kunder gärna rekommenderar Elo.

Under 2018 beredde vi oss för införandet av det nationella inkomstregistret genom att aktivt informera våra

kunder om på vilket sätt ändringen inverkar på skötseln av pensionsförsäkringen. Övergången till inkomstregistret lyckades väl och våra kunder och redovisningsbyråerna tackade oss för en smidig kundservice även under det mest brådsnande förberedelsearbetet.

Vårt arbete för att förbättra serviceupplevelserna gav också resultat inom kundanskaffningen. Mätt med premieinkomst var överföringsrörelsen 2018 en framgång och överlägset bäst i hela Elos historia. Överföringarna ökade

Elos premieinkomst med 36 miljoner euro. Samarbetet med våra samarbetspartners Fennia, LokalTapiola och Turva var en viktig länk i uppnåendet av detta resultat. Samtidigt lyckades vi hålla kostnadseffektiviteten i vår verksamhet på en nivå som möjliggör konkurrenskraftiga återbärningar till våra kunder.

Vi vill stöda företagen i deras vardag och se till att alla företagare är medvetna om hur viktig FöPL-försäkringen är för den egna sociala tryggheten, t.ex. för uträkningen av sjuk- och moderskapspenning och för pensionen. Då företags- och arbetsformerna förändras, bör även pensionssystemet utvecklas. Tillsammans med Uusi työ rf redde vi ut egenföretagarnas kunskaper om och åsikter om pensionsförsäkringen för företagare. I Elo anser vi att det är viktigt att FöPL-lagstiftningen stöder alla företagares pensionstillväxt i rätt förhållande till utfört arbete.

För oss är det viktigt att våra kunder får sitt pensionsbeslut snabbt vid pensioneringen så att det inte uppstår avbrott i utkomsten. Pensionsbesluten utfärdades i Elo i medeltal på cirka 8 dagar, dvs. 20 procent snabbare än genomsnittet i de övriga arbetspensionsbolagen under 2018. I avsikt att utveckla serviceupplevelserna utvidgade vi de elektroniska pensionstjänsternas omfattning och tog i bruk sms för att informera kunderna om hur pensionshandläggningen framskrider.

Världsekonomin och placeringsmarknaden präglades av en allt kraftigare osäkerhet under 2018. Den ekonomiska tillväxten var fortsatt relativt stark både i Finland och globalt. Avkastningen på Elos placeringar var -1,4 procent 2018. Trots fluktuationerna på placeringsmarknaden och den krävande situationen fortsatte den målmedvetna och långsiktiga utvecklingen av placeringsstrategierna och -verksamheten.

Endast med en kompetent och motiverad personal kan vi klara av de framtida utmaningarna. Vårt mål är främja en god arbetshälsa och arbetsförmåga så att arbetstagare i olika åldrar upplever att de gör ett meningsfullt arbete och kan bevara både en hög arbetsmotivation och sin funktionsförmåga under hela yrkesbanan. Under 2018 inledde vi ett program med det finska namnet Elossa 2030 som syftar till att bereda personalen för förändringarna i arbetslivet och för de färdigheter som kommer att krävas i framtidens arbetsliv. Vi ordnade även utbildning för personal och arbetsgivarerepresentanter om likabehandling och hur man främjar likabehandling på arbetsplatsen.

Jag vill tacka alla våra kunder, samarbetspartners och de anställda för ett gott samarbete i byggandet av framtiden!

Satu Huber
Verkställande direktör

Elo sköter pensionsärendena för kundernas bästa

Vår grundläggande uppgift är att sköta det lagstadgade arbetspensionsskyddet för arbetstagare och företagare i våra kundföretag.

Arbetspensionen utgör en del av den sociala tryggheten. Arbetsgivarna försäkrar sina arbetstagare med en ArPL-försäkring och företagarna tecknar en FöPL-försäkring.

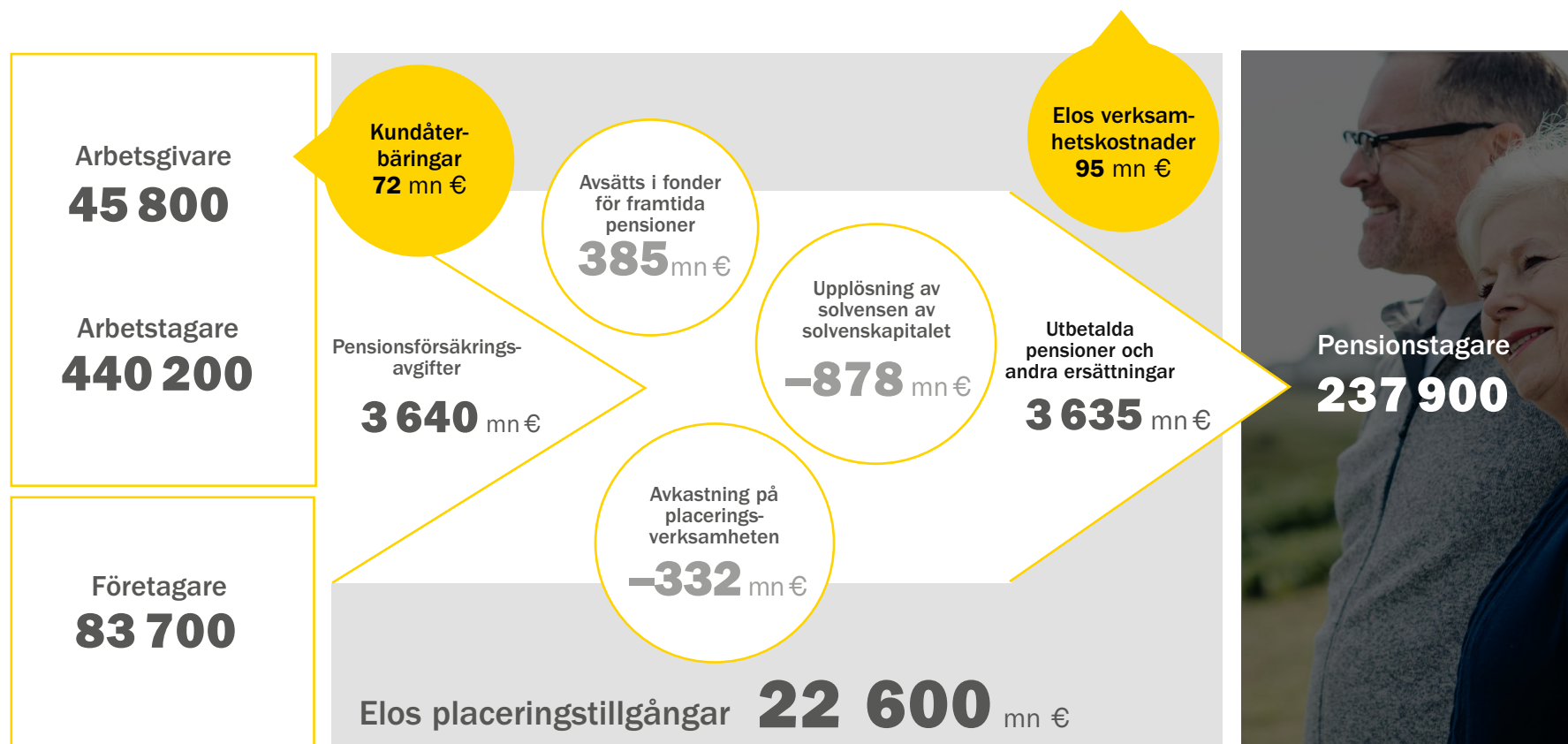
Vi ansvarar för över 520 000 arbetstagares och företagares framtida pensioner. De tillgångar som vi samlar in av våra kunder i form av pensionsavgifter placeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt och med dem betalas både löpande och framtida pensioner. Placeringsstillgångarna uppgår till över 22,5 miljarder euro. Vi sköter pensionsutbetalningen till 237 900 nuvarande pensionstagare.

Elo är med i många av företagens och individens livskeden. Genom att hantera risken för arbetsoförmåga och erbjuda rehabilitering bidrar vi till att förlänga yrkesbanorna, vilket är viktigt både med tanke på individen, företagen och hela samhället. Upprätthållande av arbetsförmågan och förebyggande av sjukfrånvaro hjälper våra kundföretag att minska kostnaderna för arbetsoförmåga och sjukdom.

I Elo arbetar ungefär 500 professionella inom arbetspensionsbranschen. Vi fungerar som samarbetspartner för Fennia, LokalTa-piola och Turva i arbetspensionsförsäkringsärenden. Vårt kontor finns i Hagalund i Esbo.

***Elo – en del av
samhället, en
del av världen.***

Helhetsbild av Elos verksamhet 2018

Vi försäkrar arbetstagarna och företagarna i de kundföretag som tecknat en arbetspensionsförsäkring i Elo.

Vi tryggar utbetalningen av framtida pensioner genom att placera pensionstillgångarna lönsamt och betryggande.

Arbetspensionen tryggar försörjningen när en arbetstagare eller företagare går i pension. Vi betalar ut pension till pensionstagarna till rätt belopp och i rätt tid.

Elo 2018

Sammandrag av nyckeltal

	31.12.2018	31.12.2017
Bolagets storlek		
Premieinkomst, mn euro	3 639,8	3 510,8
Utbetalda pensioner och övriga ersättningar, mn euro ¹⁾	3 634,6	3 444,2
Ansvarsskuld, mn euro	20 431,7	20 134,5
Pensionstillgångar, mn euro ²⁾	23 017,9	23 443,9
ArPL-lönesumma, mn euro	13 312,7	12 717,0
FöPL-arbetsinkomstsumma, mn euro	1 783,7	1 824,2
ArPL-försäkringstagare	45 800	45 100
ArPL-försäkrade	440 200	424 500
FöPL-försäkringstagare	83 700	84 000
Pensionstagare	237 900	227 200
Antal anställda (den genomsnittliga arbetsinsatsen)	466	462
Resultat		
Omkostnadsrörelsens resultat, mn euro	31,8	23,3
Driftskostnader av omkostnadsinkomsten, %	74,9 %	80,9 %
Överföring till kundåterbäringar, mn euro	71,9	72,1
Överföring till kundåterbäringar (%) av ArPL-lönesumman	0,54 %	0,57 %
Solvenskapital, mn euro	3 935,1	4 815,5
i förhållande till solvensgränsen	1,6	1,6
Pensionstillgångar, % av ansvarsskulden	120,6 %	125,9 %
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkligt värde, mn euro	-331,9	1 607,6
Nettointäkter av placeringsverksamheten på det sysselsatta kapitalet, %	-1,4 %	7,4 %

¹⁾ Utbetalda ersättningar i resultaträkningen utan kostnader för handläggning av ersättningar och verksamheten för upprätthållande av arbetsförmågan

²⁾ Ansvarsskuld + solvenskapital

%
-1,4%

Totalavkastningen på placeringarna

€
22,6

Placeringstillgångarna uppgick till, mrd euro

€
3 635

Utbetalda pensioner, mn euro

Elo och samhället

Som arbetspensionsförsäkringsbolag har Elo en viktig roll i samhället. Vi innehar ett förtroendeuppdrag då vi sköter den lagstadgade pensionsförsäkringen som en del av den sociala tryggheten.

I Elo bär vi ett stort ansvar för det finländska samhället genom att förvalta pensionstillgångarna, försäkra arbetstagare och företagare och sköta pensionerna. Våra tjänster stöder kundföretagen och på så sätt deltar vi i främjandet av ekonomisk tillväxt, sysselsättning och ett välmående arbetsliv i Finland. Elos mission är att sköta pensionsärendena för kundernas bästa.

Elo har samhälleligt betydelsefulla kunskaper och färdigheter. Vi utnyttjar och utvecklar våra kunskaper

hela tiden i nära samarbete med våra intressegrupper. Viktiga intressegrupper är kunderna, arbetsmarknadsorganisationerna, företagar- och branschorganisationerna, myndigheterna samt samarbets- och intressebevakningsorganisationerna inom arbetspensionsbranschen. Teman som lyftes fram i samarbetet med intressegrupperna 2018 var arbetspensionssystemets hållbarhet, pensionsförsäkringen för företa-

Vi utvecklar i samarbete med våra intressegrupper.

/

/

/

gare samt förenklandet av pensionssystemet genom att slå samman pensionssystemen inom den offentliga och privata sektorn.

Vi lyssnar ständigt till våra kunder och verksamheten stöds av delegationer för företagare, arbetstagare och de försäkrade samt av en delegation för pensionsärenden. Delegationernas viktigaste roll är att utveckla Elo genom

“ Vi lyssnar hela tiden till våra kunder; verksamheten stöds bl.a. av delegationerna för företagare, arbetstagare och de försäkrade samt delegationen för pensionsärenden.

att ge respons, diskutera aktuella teman och ta upp saker till gemensam diskussion.

De anställda deltar på bred basis i samarbetet inom arbetspensionsbranschen och i utvecklandet av den

Vi är med och påverkar genom att delta i olika arbetsgrupper inom branschen och i egenskap av expert ger vi till exempel yttranden till myndigheterna i ärenden som är under beredning. Viktiga för oss är särskilt Arbetspensionsförsäkrarna Telas, Finans Finlands (FA) och Pensionsskyddscentralens (PSC) förvaltningsorgan och arbetsgrupper.

Vissa av arbetsgrupperna inom arbetspensionsbranschen är bestående, medan andra avlöser varandra. Arbetsgrupper tillsattes också för att dryfta de nya aktuella ärendena som anses vara de viktigaste, t.ex. pensionsförsäkringen för företagare och en sammanslagning av pensionssystemen. För Finans Finlands företagsansvaravdelning var 2018 det första hela verksamhetsåret.

Elo bär ansvar för förändringen inom finansbranschen och deltar aktivt i säkerställandet av välbefinnandet, produktiviteten och konkurrenskraften inom branschen bland annat via projektet Hyvinvoiva Finanssiala (en välmående finansbransch). Elos personaldirektör är ordförande för Finansakademin, som fungerar som nätverk mellan arbetsgivarna och läroinrättningarna inom branschen.

Intressegrupper är även våra samarbetspartners, skolor och läroinrättningar samt medierna. Medietjänst och en klar kommunikation ingår som en del av vårt arbete. År 2018 syntes Elo i medierna bland annat som expert på pensionsförsäkring för företagare och arbetstagare samt på arbetshälsa.

Samarbete för samhällets bästa

Som en del av vår samhällseliga roll samarbetar vi med allmännyttiga instanser. Genom detta arbete främjas bland annat företagsamhet i Finland, företagsverksamhetens kontinuitet och tillämpandet av innovationer i affärsverksamheten samt förebyggande av utslagning bland unga och beredande av möjligheter för dem att komma in i arbetslivet.

I augusti 2018 deltog vi för fjärde gången som samarbetspartner i evenemanget Taloudenpuolustuskurssi (Finansiell försvarskurs). Målet med evenemanget som ordnas av Helsingin Sanomat och Aalto EE var att väcka diskussion och att byta idéer om de revideringar som behövs i byggandet av framtidens Finland.

År 2018 deltog vi bland annat i tävlingen Entrepreneur of the Year samt i programmet Ung Företagsamhet. Vi erbjöd unga möjlighet att delta i evenemanget Job shadow, där de får följa med hur Elos direktörer arbetar.

Vi donerade sammanlagt 20 500 euro av de medel som är reserverade för allmännyttiga ändamål till Försvarsfrämjandet rf, Hjärnstiftelsen i Finland, Psykiatrian Tutkimussäätiö, Rajamme Vartijain Säätiö, Veteranerna från våra krig, HelsinkiMissio, Helsingfors Diakonissanstalt och

SOS-Barnbyar Stiftelsen. Elos anställda beslutade donera en del av de medel som hade reserverats för personalens julgåvor till Huvudstadsregionens närstående-vårdare rf.

Hållbarheten konkretiseras i vår strategi

Vilka är förväntningarna på Elos ansvarsfullhet?

På hösten 2016 genomförde vi en väsentlighetsanalys, i vilken vi redde ut vilka aspekter på ansvarsfullhetens delområden som Elos intressegrupper anser att är viktiga för vår affärsverksamhet. Enligt bedömningen har tyngdpunkterna i väsentlighetsanalysen inte förändrats i någon avsevärd grad på två år, vilket innebär att vi fokuserar vår rapportering på de faktorer som kom fram i analysen. Enligt våra intressegrupper är det ekonomiska ansvaret och solvensen samt en ansvarsfull placeringsverksamhet de allra viktigaste delfaktorerna för en ansvarsfull verksamhet. Även personalens välbefinnande i arbetet och kompetens, en ansvarsfull skötsel av kundrelationerna samt miljö- och klimatkonsekvenserna ansågs vara viktiga. Då det gäller miljö- och klimatkonsekvenserna fokuserar framställningen på placeringsverksamheten.

Vi fortsatte vårt ansvarsfulla utvecklingsarbete 2018 och började förbereda Elos ansvarsfullhetsprogram.

Organiseringen av ansvarsfull verksamhet i Elo

Elos företagsansvar ingår i den dagliga affärsverksamheten. Företagsansvarsrapporteringen koordineras av ekonomi- och kommunikationsavdelningarna. Rapporteringen stöds av ett nätverk av experter från Elos olika affärsområden som deltar i insamlingen av information om företagsansvar och bidrar till att skapa en ansvarsfull

kultur i Elo. Företagsansvarsaspekterna beaktas i det långsiktiga utvecklingsarbetet.

Elos ekonomiska årsrapportering består av en årsberättelse och ansvarsrapport, verksamhetsberättelse och bokslut, rapportering av icke-finansiell information samt av en separat bolagsstyrningsrapport. Årsberättelsen och ansvarsrapporten godkänns av Elos styrelse som en del av den övriga ekonomiska årsrapporteringen. **(GRI 102-32)**

Styrgruppen för ansvarsfulla placeringar ansvarar för den praktiska koordineringen av en ansvarsfull placeringsverksamhet. Rapporteringen om ansvarsfulla placeringar utvecklas i samarbete mellan medlemmarna i styrgruppen för ansvarsfulla placeringar och den övriga placeringsorganisationen. Ansvaret för tillämpandet av principerna och praxisen för ansvarsfulla placeringar ankommer på direktören för varje tillgångsklass samt på varje portföljförvaltare och analytiker i deras dagliga arbete.

Rapporteringsprinciper

I rapporteringen om ansvarsfullhet används nu för andra gången referensramen Global Reporting Initiative (GRI) i tillämpliga delar. Elo ger sitt offentliga stöd till TCFD:s (Task Force on Climate related Financial Disclosures) rekommendationer om klimatrapporering. TCFD:s rapporteringsram följs i rapporteringen om Elos placeringsverk-

samhet i bolagets ansvarsrapport 2018. Elo har delat in avsnittet om ansvarsfulla placeringar i fyra huvudteman enligt TCFD:s rapporteringsrekommendationer: styrning, strategi, riskhantering samt mått och mål. I rapporteringen beaktas även Finans Finlands klimatindikationer för investeringsverksamhet.

Då vi rapporterar om hur företagsansvarets olika delområden har utvecklats tillämpar vi både Elos egna indikatorer och indikatorer enligt GRI-standarden för de viktigaste framlyfta områdena. Mätarna har sammanställts i en tabell.

De ekonomiska nyckeltalen har hämtats ur Elos bokslut, personalnyckeltalen ur våra personaldatasystem och övriga nyckeltal ur olika system i vår affärsverksamhet.

Ansvarsfullhet ingår i vår grundläggande uppgift

Elos mission är att sköta pensionsärendena för kundernas bästa. Vår vision är att Elo ska växa och utvecklas tack vare kundernas rekommendationer, samarbetspartnernas tilltro till bolaget och sin roll som en uppskattad samhällsaktör. Ansvarsfullheten är en integrerad del av Elos strategi och ansluter sig till alla våra strategiska målområden: solvens, prestationsförmåga och tillväxt. I den här årsberättelsen och ansvarsrapporten redogör vi för Elos verksamhet och utvecklingen av ansvarsfullheten 2018.

Elos skatteavtryck

Skattebetalning utgör en viktig del av ett företags samhällsroll och företagets skatteavtryck beskriver hurdan finansiell inverkan verksamheten har på samhället. Genom att offentliggöra vårt skatteavtryck redogör vi för de skatter som vi betalar för våra olika funktioner. Företagen kan rapportera om skatteavtrycket frivilligt och fritt formulerat och det finns ingen etablerad modell för att beräkna och redovisa skatteavtrycket. Rapporteringen av Elos skatteavtryck grundar sig på bolagets bokslutsuppgifter.

Elos skatteavtryck utgörs av den skatt som vi betalar för vår verksamhet och för försäkrings- och placeringsverksamheten samt av den skatt som våra placeringsobjekt betalar. Elo kräver att placeringsobjekten följer lokal

ringsobjekten utreder vi skattepåföljderna noggrant som en del av en ansvarsfull skattebetalning. Detta är viktigt också för att kunna förutse nettoavkastningen på placeringarna. Arbetspensionstillgångarna ska placeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt.

Utgångspunkten för inkomstbeskattningen av pensionsystemet inom den privata sektorn i Finland är att undvika mångdubbel beskattning, så att framtidens pensioner så bra som möjligt kan tryggas genom att utöka arbetspensionsfonderarna. Å andra sidan minskar detta också trycket på att höja arbetspensionsförsäkringsavgifterna.

Pensionsförsäkringsavgifterna är avdragbara i arbetsgivarnas, löntagarnas och företagens inkomstbeskattning.

“ Största delen av inkomsterna går till de nuvarande pensionstagarnas arbetspensioner och resten fonderas för framtida pensioner.

lagstiftning och internationella skatteavtal. Dessutom framhäver vi en transparent och öppen ägarstyrning och sporrar företagen att rapportera om sin skattepolitik och sitt skatteavtryck. I analysen och bedömningen av place-

Pensionsförmånerna är däremot skattepliktig inkomst för sina mottagare, när de börjar utbetalas i sinom tid. Vår viktigaste uppgift är att trygga pensionerna och utbetalningen av dem. Vi betalade sammanlagt 3 255,7 miljoner

euro i skattepliktiga pensioner och förmåner under 2018, av vilka sammanlagt 648,4 miljoner euro redovisades i förskottsinnehållning av pensionstagarnas skatt.

Arbetspensionsförsäkringsbolagen är inkomstskatteskyldiga och deras skattepliktiga inkomst av näringsverksamheten räknas i enlighet med lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Elo får inkomster av de arbetspensionsförsäkringsavgifter som kunderna betalar och av sin placeringsverksamhet. Största delen av inkomsterna går till de nuvarande pensionstagarnas arbetspensioner och resten fonderas för framtida pensioner. Enligt

skattelagstiftningen kan ett arbetspensionsförsäkringsbolag dra av avsättningar för framtida pensionsansvar i sin beskattning.

Skatter som betalats för placeringsverksamheten består bland annat av källskatt som uppbärs av hemstaten för den som betalar placeringsavkastningen. Vi betalar källskatt utomlands för exempelvis mottagen utdelning enligt bestämmelserna i de skatteavtal som Finland ingått. Skatt för placeringsverksamheten är också fastighets-skatten på våra direktägda fastigheter samt icke-avdrag-bara indirekta skatter för kostnader i anslutning till inne-

haven av fastighetsplaceringar och placeringsverksamhetens rörelsekostnader.

Vi är en betydande sysselsättare. Arbetsgivarprestationerna för utbetalda löner och arvoden utgör en del av Elos skatteavtryck. År 2018 innehölls 10,1 miljoner euro i förskottsskatt på lönerna till Elos personal.

Försäkringsverksamhet är icke-mervärdesskattepliktig service och således är arbetspensionsförsäkringsbolagen inte mervärdesskatteskyldiga. Det innebär att Elo inte kan göra avdrag för den mervärdesskatt som ingår i bolagets rörelsekostnader och upphandlingar. År 2018 betalade vi 6,2 miljoner euro i mervärdesskatt på våra upphandlingar.

Beskattning av annan rörelse

mn euro	Skattegrund	Betalda skatter
Löner till personalen	32,8	10,1
Övriga driftskostnader	78,7	6,2
Utbetalda pensioner	3 255,7	648,4

(GRI 201-1)

Beskattningen av placeringsverksamheten

mn euro	Nettoavkastning före skatter	Betalda skatter	Erhållna återbärningar	Nettoavkastning efter skatter	Skatter sammanlagt
Ränteintäkter	132,1			132,1	
Utdelningsintäkter	461,8	-15,8	6,5	452,5	-9,3
Fastighetsintäkter	60,1	-1,3		58,9	-1,3
Övriga intäkter och kostnader av placeringsverksamheten	-344,7	-2,1		-346,8	-2,1
Värdeförändringar i bokföringen	99,8			99,8	
Förändring av värderingsdifferenser	-728,3			-728,3	
Placeringsintäkter sammanlagt	-319,2	-19,2	6,5	-331,9 ¹⁾	-12,7

¹⁾ Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde

Ansvarsfulla placeringar

År 2018 låg fokus inom ansvarsfulla placeringar på påverkan. Vi deltog i flera investerarsammanslutningar initiativ för att förebygga klimatförändringen och förde en aktiv dialog med våra placeringsobjekt och övriga intressegrupper. Vi förnyade även våra ägarstyrningsprinciper.

Våra metoder för att uppnå ansvarsfulla placeringar

Grundidén är att fungera på olika placeringsmarknader så att bolaget uppnår bästa möjliga och tillräckliga avkastning på de fonderade pensionstillgångarna med önskad risknivå i alla marknadslägen. Som en långsiktig placerare anser vi att oeftergivliga krav som är integrerade i placeringsprocessen spelar en väsentlig roll då det gäller att få våra placeringsobjekt att handla

ansvarsfullt och för att vi ska kunna uppnå goda placeringsavkastningar och hantera våra placeringsrisker. Vi utövar påverkan på våra placeringsobjekt ensamma eller tillsammans med andra placerare eller intressegrupper. Ägarstyrning utgör också en viktig del av vår ansvarsfulla placeringsverksamhet.

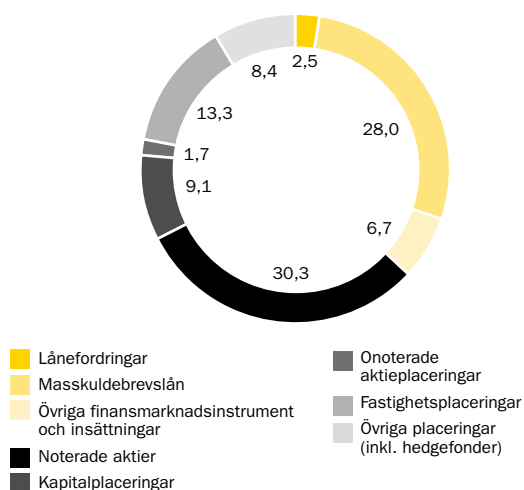
***Vi utövar
påverkan på våra
placeringsobjekt
ensamma eller
tillsammans
med andra
placerare.***

Huruvida placeringsobjekten handlar ansvarsfullt bedöms via ESG-faktorerna, dvs. med beaktande av miljöansvar, socialt ansvar och ett gott förvaltningssätt. Vi anser att bolagen endast genom en hållbar affärsverksamhet kan uppnå hållbara resultat på lång sikt.

Ansvarsfulla placeringar är att bära ansvar för framtida pensionstagare

Elos placeringsfunktion har i uppgift att placera pensionstillgångarna på ett inkomstbringande och betryggande sätt. Arbetspensionstillgångarna placeras enligt bolagets strategi och verksamhetsprinciper. Ansvaret för pensionstillgångarna sträcker sig årtionden framåt i tiden. Våra principer för ansvarsfulla placeringar grundar sig också på bolagets samhällseliga uppgift – ansvaret gentemot försäkringstagarna och de försäkrade. Placeringsverksamheten är långsiktig, självständig och oberoende.

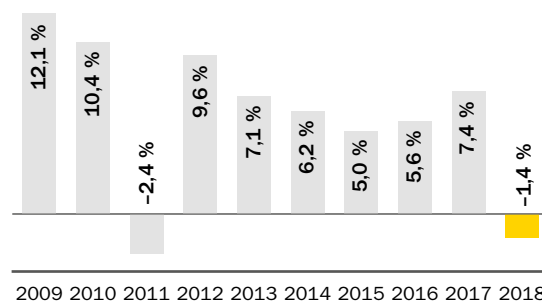
Placeringsallokering (%)

Ansvarsfulla placeringar utgör en integrerad del av Elos placeringsverksamhet och handlingsätt. Elos principer för ansvarsfulla placeringar gäller alla tillgångsslag med beaktande av deras särskilda behov och placeringsform. Ansvarsfullheten syns i valet och uppföljningen av placeringsobjekt, och är något som vi hela tiden utvecklar. Utöver detta anser vi att man genom ansvarsfulla handlingsätt kan uppnå bättre placeringsavkastningar och samtidigt hantera placeringsriskerna.

Den nominella avkastningen på Elos placeringar för fem år var i genomsnitt 4,5 procent och för tio år i genomsnitt 5,9 procent. Realavkastningen på Elos placeringar för fem år var 3,9 procent och för tio år 4,6 procent. För placeringsåret 2018 redogörs noggrannare i styrelsens verksamhetsberättelse.

Den långsiktiga utvecklingen av placeringsintäkterna 2009–2018

Pro forma-siffrorna från åren 2008–2013 är Pensions-Fennias och LokalTapiola Pensionsbolags sammanräknade siffror.

VISSTE DU?

VI FÖLJER FN:S PRINCIPER FÖR ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

Vi har undertecknat och förbundit oss att iaktta FN:s principer för ansvarsfulla investeringar 2007 (PRI, Principles for Responsible Investment). Undertecknandet innebär att vi strävar efter att iaktta och främja miljöaspekter, sociala frågor och god bolagsstyrning (ESG) såväl i placeringsanalyserna och -besluten som i vår ägarpolicy. Vi rapporterar om utvecklingen av vår praxis som avser ansvarsfulla placeringar till PRI varje år och publicerar årligen en PRI-rapport på vår webbplats.

Klimatförändringen

Klimatförändringen är en av de största utmaningarna för mänskligheten och ett hot mot en hållbar utveckling. Obehärskad har klimatförändringen stora konsekvenser för den globala ekonomin och samhället.

Som pensionsplacerare sträcker sig Elos ansvar för pensionsutbetalningen decennier framåt och således bör klimatförändringen beaktas i placeringsverksamheten som en del av placeringarnas dagliga riskbedömning. Vi anser att det är viktigt att fungera proaktivt då det gäller klimatförändringen genom att aktivt bedöma riskerna med den och att aktivt söka och utnyttja lösningar för en hållbar utveckling.

Vårt mål är att säkerställa att våra placeringsintäkter har en hållbar grund också med beaktande av de utmaningar som klimatförändringen medför för finansmarknaden och våra placeringsobjekt. Den pågående övergången på kort sikt till ett koldioxidsnålare samhälle innehåller placeringsmöjligheter. Samtidigt blir de bolag som väljer att inte ta sitt ansvar för övergången till ett koldioxidsnålt samhälle mindre attraktiva som placeringsobjekt.

Klimatförändringens systemrisk kan inte spridas

Med klimatrisker avses risker förknippade med klimatförändringens inverkan på företagets affärsverksamhet samt på samhället mer omfattande. Med tanke på placeraren kan riskerna i anslutning till klimatförändringen indelas i

minst tre delar, vilka är klimatförändringens fysiska konsekvenser, transitionsrisk, dvs. övergången till ett samhälle med låga utsläpp samt finansmarknadens systemrisk.

Financial Stability Board (FSB) har definierat klimatförändringen som en systemrisk på finansmarknaden och som ett hot mot hela finansmarknadens hållbarhet. En uppbromsning av klimatförändringen är ett av FN:s mål för en hållbar utveckling.

En placerare kan inte sudda ut systemrisken ur sin portfölj genom att sprida placeringarna, utan enda sättet är att minska risken och att försöka påverka placeringsobjekt, stater och politiska beslutsfattare att bromsa upp klimatförändringen. Utöver påverkan är vårt mål att beakta klimatriskerna mångsidigt och att utnyttja de placeringsmöjligheter som klimatförändringen erbjuder.

Klimatförändringens direkta och indirekta verkningar på Elo

	Risker som inverkar indirekt på Elo via placeringsobjekten och tjänsteleverantörerna		Risk som inverkar direkt på Elo
	Fysiska risker	Transitionsrisk (övergången till ett koldioxidsnålt samhälle)	Finansmarknadens systemrisk
Uttrycksformer	Naturkatastrofer	Politisk Lagstiftning Teknologi	
Hanteringsmetoder	Spridning	Spridning	Påverkan som riskhanteringsmetod
Betydelse i alternativa klimatuppvärmningsscenarier	4–6 graders scenario	> 2 graders scenario	Alla scenarier, betydelsen ökar i de högsta klimatuppvärmningsscenarierna

FN:s mål för en hållbar utveckling fungerar som referensram i mätningen av de positiva verkningarna av Elos placeringar.

Det viktigaste målet är att öka de positiva verkningarna

Oberoende av att den utgör en risk, skapar klimatförändringen också nya affärsverksamhetsmöjligheter. Vi sporrar företagen att ta fram lösningar för en hållbar utveckling antingen för att minska konsekvenserna av klimatförändringen eller för att anpassa oss till dem. Det behövs lösningar för en hållbar utveckling för att lösa de största sociala och miljörelaterade utmaningarna i världen.

Vår klimatstrategi strävar efter att beakta klimatriskerna på ett mångsidigt sätt och att utnyttja de placeringsmöjligheter som klimatförändringen erbjuder. Ett av strategins viktigaste mål är att försöka öka andelen placeringar i lösningar för en hållbar utveckling. Utöver det ekonomiska

resultatet är vårt mål också att mäta de positiva verkningarna på samhället eller miljön. Vi strävar efter att bedöma de positiva effekterna av våra placeringar och vårt mål är att systematiskt utöka andelen placeringar med positiva verkningar i portföljen.

Styrelsens och högsta ledningens roll

I Elo styrs ansvarsfulla placeringar av Elos strategi och placeringsplan samt av de principer för ansvarsfulla placeringar och ägarstyrningsprinciper som styrelsen godkänt. I principerna redogörs närmare för våra handlingssätt. Principerna för ansvarsfulla placeringar och ägarstyrning (på finska) kan läsas på [Elos webbplats](#). Ledningsgruppen för placeringsverksamheten, i vilken Elos verkställande direktör fungerar som ordförande, ansvarar för att upprätta och uppdatera principerna.

Elos principer om ansvarsfulla placeringar gäller alla tillgångsslag med beaktande av deras särskilda egenskaper och placeringsform. I Elo har ansvarsfulla placeringar integrerats i placeringsprocesserna.

Elos mål är att stöda och sporra bolagen till framgång och att utöka ägarvärdet på lång sikt. Ägarstyrningen utgör en viktig del av vår ansvarsfulla placeringsverksamhet. Elos ägarstyrningsprinciper drar upp riktlinjerna för Elos verksamhet som en betydande och aktiv aktieägare och i dem beaktas också den gällande koden för bolagsstyrning.

Huvudmålen i Elos klimatstrategi

- Vårt långsiktiga mål är att en betydande del av våra placeringsobjekt ska stöda FN:s mål för en hållbar utveckling fram till 2025. Målet gäller direkta aktie- och företagslåneplaceringar samt alla infrastruktur- och realplaceringar.
- Som ett fortlöpande mål strävar vi efter att säkerställa att våra placeringar inte är förknippade med onödiga klimatrisker. Vi beräknar och rapporterar koldioxidavtrycket av våra placeringar varje år och använder resultaten som en del av analysen av koldioxidrisken.
- Elo anslöt sig till energieffektivitetsavtalen inom fastighetsbranschen. Målet för åren 2017–2025 är att göra en inbesparing som motsvarar minst 7,5 procent av fastigheternas årliga energiförbrukning.

Elos mål är dessutom att säkerställa att placeringsintäkterna har en hållbar grund också med beaktande av de utmaningar som klimatförändringen medför för finansmarknaden och placeringsobjekten. På grund av det upprättades 2017 en klimatstrategi som har godkänts av Elos styrelse och som kompletterar principerna för ansvarsfulla placeringar. Klimatstrategin redogör för Elos huvudmål då det gäller att beakta klimatförändringen i vår placeringsverksamhet. Klimatstrategin kan läsas på Elos webbplats.

Styrelsen uppdateras regelbundet med information om aktuella ärenden som gäller ansvarsfulla placeringar under året. Därtill godkänner styrelsen Elos årsberättelse och ansvarsrapport samt bilagan med uppgifter om icke-finansiell information i styrelsens verksamhetsberättelse som en del av den övriga finansiella rapporteringen. Det förs en aktiv dialog med styrelsen om utvecklandet av ansvarsfulla placeringar.

Styrgrupperna utvecklar och koordinerar ansvarsfulla placeringar

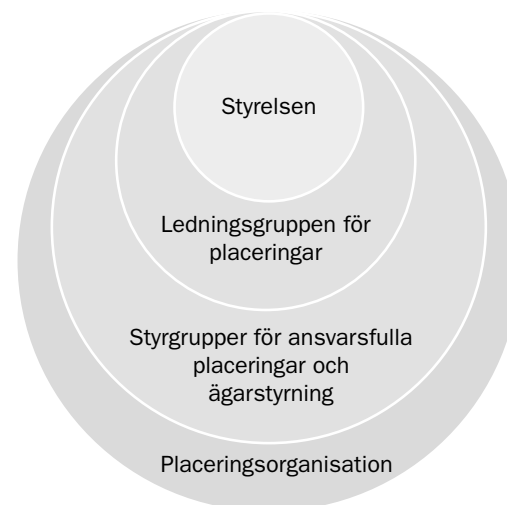
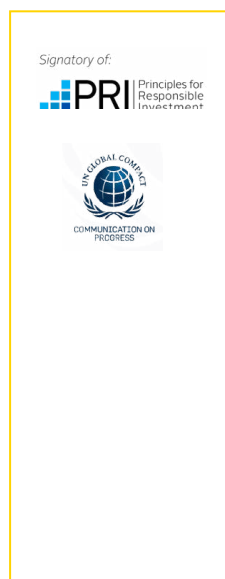
Ledningsgruppen för placeringsverksamheten biträds av styrgrupper för ansvarsfulla placeringar och ägarstyrning. Styrgruppen för ansvarsfulla placeringar verkställer principerna om ansvarsfulla placeringar i praktiken och ser till att information och bästa praxis förmedlas mellan tillgångsklasserna. Dessutom har den i uppgift att utveckla och koordinera ansvarsfulla placeringar. Styrgruppen ansvarar också för att dela information om ansvarsfulla placeringar mellan tillgångsklasserna och för att säkerställa enhetliga förfaranden.

Styrgruppen för ansvarsfulla placeringar har en representant för varje tillgångsklass. Styrgruppen följer också

regelbundet med hur målen som ställts för ansvarsfulla placeringar och klimatstrategin uppnås. För tillämpningen av principerna och praxisen för ansvarsfulla placeringar ansvarar alla anställda inom placeringsorganisationen i sitt dagliga arbete. Styrgruppen för ansvarsfulla placeringar sammanträdde åtta gånger 2018.

Vid behov ger styrgruppen för ägarstyrning riktlinjer i ärenden som gäller ägarstyrningen utifrån Elos ägarstyrningspolitik. Medlemmarna i styrgruppen för ägarstyrning är Elos verkställande direktör samt personer ur ledningsgruppen för placeringsverksamheten och placeringsorganisationens ledning. Gruppen sammanträdde fyra gånger under 2018.

Elos modell för hanteringen av ansvarsfulla placeringar

Elos strategi

Placeringsplan

Principer för ansvarsfulla placeringar och ägarstyrning
Klimatstrategi

Utvecklande av ansvarsfulla placeringar, informationsutbyte mellan tillgångsklasser och säkerställandet av gemensamma förfaranden

Ansvarsfulla placeringar samt koordinering och utveckling av rapporteringen

Ansvarsfulla förfaranden i den egna verksamheten

Enligt Elo kan man genom ansvarsfulla förfaranden uppnå bättre placeringsavkastningar och samtidigt hantera placeringsriskerna. Vi följer avtalade placeringsprocesser och principer omsorgsfullt.

Placeringsobjekten analyseras noggrant både ur ekonomisk synvinkel och hur ansvarsfullt de handlar och placeringsbesluten är välgrundade. Riskhanteringen och riskkontrollen utvecklas hela tiden. Även intern kontroll, inklusive uppföljning av att externa och interna regler efterföljs (compliance), utgör en viktig del av Elos egna ansvarsfulla

Placeringsverksamhet och portföljförvaltning

Elos ansvarsfulla placeringar bygger på en uppfattning om att ett hållbart resultat på lång sikt endast kan uppnås med en hållbar affärsverksamhet. Vi har införlivat ansvarsfulla placeringar som en del av placeringsprocessen vid sidan av de traditionella analysmätarna. Vi bedömer hur ansvarsfullt placeringsobjekten agerar via de så kallade ESG-faktorerna, dvs. miljöansvar, socialt ansvar och god bolagsstyrning. Genom en omsorgsfull och omfattande integrering av ESG-faktorerna eftersträvas ett bättre risk- och avkastningsförhållande särskilt på lång

något beroende på tillgångsslag och placeringsform. Vi strävar efter att identifiera de väsentliga ESG-faktorerna för varje placeringsobjekt och att bedöma placeringsobjektets förmåga att hantera och minska sina ESG-risker samt möjligheter att utnyttja hållbara utvecklingsteman i sin affärsverksamhet.

Ansvarsfullheten bestäms utifrån hur väl företagsansvarsnormen Global Compact iakttas

Bestämningen av hur ansvarsfullt placeringsobjekten agerar bygger i tillämpliga delar på de internationella normerna för varje tillgångsklass, t.ex. FN:s företagsansvarsnorm Global Compact. Global Compact innehåller tio regler om miljön, korruption, de mänskliga rättigheterna och arbetskraften. Dessa ligger till grund för Elos egen analysverksamhet som en del av placeringsprocessen.

Elo tillämpar en uppföljningsprocess av normöverträdelser, i vilken en utomstående, internationell tjänsteleverantör används som informationskälla.

Om företaget inte uppfyller Elos ansvarsfullhetsprinciper har Elo som mål att få bolaget att korrigera bristerna i sin verksamhet. Om företaget inte handlar ansvarsfullt och det inte lägger fram och vidtar trovärdiga åtgärder för att korrigera observerade brister kan Elo avstå från sin placering.

Vi utesluter bolag som tillverkar kontroversiella vapen och tobaksbolag ur våra direkta aktie- och företagslåneplaceringar. *) Då det gäller statslåneplaceringar grundar sig modellen för bedömning av hur ansvarsfullt placeringsobjekten handlar på Transparency Internationals globala index Corruption Perceptions (CPI), vilket undviker placeringar i den sämsta kvartilen.

“ **Med ansvarsfulla placeringar eftersträvas ett bättre risk- och avkastningsförhållande som förenar två synvinklar – att minska riskerna och utnyttja möjligheterna.**

förfaranden. Elo har också en öppen och transparent verksamhet och rapportering. I sin rapportering följer Elo bestämmelserna för arbetspensionsbolag och bolagets egna principer om transparens.

Ansvarsfulla placeringar i praktiken

Elos styrgrupp för ansvarsfulla placeringar koordinerar och utvecklar de ansvarsfulla placeringsförfarandena, vilka i praktiken utgörs av placeringsverksamheten och portföljförvaltningen, påverkan, dialog och rapportering.

sikt. Var och en som deltar i analysen och valet av placeringsobjekt samt i beslutsfattandet och uppföljningen av dem tar hänsyn till ansvarsfullhetsprinciperna i sina placeringsbeslut.

Bedömningen av hur ansvarsfulla placeringsobjekten är bygger på de företagsansvarsuppgifter som bolagen och tjänsteleverantörerna publicerar, möten med företagsledningen samt på en internationell tjänsteleverantörs ESG-databas och en omfattande ESG-analys. Dessa fungerar som underlag för den egna analysen. Beaktandet av ansvarsfullheten i placeringsbeslut och -objekt varierar

*) Tobaksbolag: Bolag inom MSCI Tobacco-industrin. Kontroversiella vapen: klusterbomber, landminor, biologiska och kemiska vapen, kärnvapen och utarmat uran. Uteslutandekriterierna grundar sig på MSCI ESG Research dataanalys.

Påverkan får större betydelse

Påverkan får allt större betydelse som ett verktyg för ansvarsfulla och aktiva ägare och något som vi hela tiden satsar allt mera på. Påverkan är dessutom det enda sättet att minska finansmarknadens systemrisk som beror på klimatförändringen. Vi uppmanar företagen att bättre beakta ansvarsfullhetsfrågor i sin affärsverksamhet och rapportering och att även beakta de viktigaste ansvarsfullhetsaspekterna i ersättningen till ledningen. Vi strävar efter att påverka våra placeringsobjekt antingen ensamma eller tillsammans med andra investerare och intressegrupper. Därtill för vi en regelbunden dialog med placeringsobjekten. Vi gynnar påverkningssprocesser som involverar ett betydande antal andra investerare, eftersom påverkan på placeringsobjektet då i allmänhet är effektivare.

Ansvarsfulla placeringar har integrerats i Elos alla tillgångsklasser

Tillgångsklass	Analys av ansvarsfullhetsfaktorer och ESG-värden (placeringsobjekt och/eller tjänsteleverantör)	Uppföljning och påverkan på Global Compact-principerna	Positiva verkningar på miljön och samhället	Uteslutande av kontroversiella vapen och tobak	Rapportering av koldioxidavtrycket
Direkta aktie- och öretagslåneplaceringar	X	X	X	X	X
Statslån ¹⁾	X				
Ränte- och aktiefonder	X			X	X
Hedgefonder	X				
Kapitalfonder	X				
Fastighetsplaceringar	X				X
Infrastruktur- och realplaceringar	X		X		

¹⁾ Uppföljning av Transparency Internationals index Corruption Perceptions (CPI)

Genom påverkan minskas systemrisken som beror på klimatförändringen

Vårt mål är att påverka företagen så att de rapporterar om sina miljökonsekvenser och minskar klimatriskerna. Offentliga utfästelser och resolutioner är ett synligt sätt att väcka uppmärksamhet på viktiga teman. Vi deltar i många initiativ där vi globalt tillsammans med andra investerare sporrar bolagen att beakta klimatförändringen i sin affärsverksamhet och att utveckla lösningar för hanteringen av den.

Genom ett målinriktat samarbete kan man i betydande grad öka påverkningssarbetets vikt och de praktiska möjligheterna att lyckas. Dessutom har globala initiativ en bättre resonansbotten och effektivitet.

CASE

SHELL – MÅLEN FÖR KOLDIOXIDAVTRYCKET ÄR BUNDNA TILL ERSÄTTNINGEN TILL FÖRETAGETS LEDNING:

Shell publicerade 2017 sitt mål för koldioxidavtrycket och tidtabellen för att uppnå det. Ett globalt investerarföretag ansåg att åtgärderna var otillräckliga och röstade på Shells bolagsstämma mot ledningens resultatbonusstruktur, eftersom den sporrade bolaget att hålla sig till sin gamla affärsmodell och stod i strid med Paris klimatavtal.

I maj 2018 publicerades ett öppet brev som Elo undertecknat tillsammans med 60 andra institutionella investerare, där man sporrar olje- och gasbolagen att utveckla lösningar som är förenliga med tvågraders målet i Paris klimatavtal.

I december 2018 publicerade Shell och Climate Action 100+ ett gemensamt meddelande, enligt vilket Shell bland annat offentliggjorde ett nytt preciserat mål för koldioxidsavtrycket på kort sikt och att ersättningen till ledningen kommer att bindas till uppnåendet av dessa mål.

Elos externa förbindelser och samarbetsprojekt:

(Elos anslutningsår inom parentes)

Signatory of:

PRI, FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (2008)

PRI Montréal Pledge, offentliggörande av placeringarnas koldioxidavtryck (2015)

CDP (2015), klimatförändringen, vatten- och skogsprogram samt initiativet Investor Action Request (2018)

IIGCC, Institutional Investors Group on Climate Change (2017)

TCFD, Task Force of Climate Related Financial Disclosures (2017)

Climate Action 100+ (2017)

Investor Agenda (2018)

Elo deltog i ett flertal nya påverkansinitiativ 2018:

- 8/2018: Elo undertecknade CDP:s initiativ Investor Action Request. Med hjälp av initiativet förbättras investerarnas synlighet då det gäller att hantera koldioxidutsläpp och att förbättra energieffektiviteten på samma sätt som för portföljbolagen.

- 5/2018: Elo undertecknade ett gemensamt brev riktat till olje- och gassektorn för stävandet av klimatförändringen. Brevet publicerades bland annat i Financial Time.
- 6/2018: Elo undertecknade ett gemensamt brev till G7-staterna, "2018 Global Investor Statement to Governments on Climate Change"
- 12/2018: Elo undertecknade ett gemensamt brev till elproducenterna för stävandet av klimatförändringen, publicerades i Financial Time.

- 5/2018: Elo deltog i samarbete med andra investerare och IIGCC i ett ställningstagande på Shells bolagsstämma i syfte att ställa noggrannare mål för företags klimatarbete.
- 12/18: Shell informerade om ett nytt mål för koldioxidavtrycket på kort sikt och ersättningen till ledningen binds till uppnående av dessa mål.

- Elo deltog i Investor Agenda, som utvecklats för globala investeringsföretag i syfte att påskynda och utvidga de åtgärder som är kritiska för stävandet av klimatförändringen.
- Elo gav ett löfte om dra upp riktlinjer avseende stenkol.

VISSTE DU?

ELO FUNGERAR SOM EXEMPEL

*I samband med klimattoppmötet i Finland på sommaren 2018 publicerades rapporten **Winning Climate Strategies**, som utarbetats av klimatklassificeringsorganisationen **Asset Owner Disclosure Project (AODP)**, och där Elo nämndes som ett exempel på de **22 bästa investerarna i hela världen**. Via rapporten utbyter man bästa praxis då det gäller att ta hänsyn till klimatriskerna i placeringsverksamheten. Rapporten grundade sig på en klimatrappport som publicerades 2017, i vilken Elo placerade sig bland de tre procent bästa bolagen i en global jämförelse och fick det bästa AAA-kreditbetyget för beaktandet av klimatförändringen i sin placeringsverksamhet.*

Ägarstyrning som en viktig påverkningsmetod

Ansvarsfulla placeringar ingår också i Elos principer för ägarstyrning, som drar upp riktlinjerna för Elos verksamhet som en betydande och aktiv aktieägare. Ägarstyrningsprinciperna beskriver de saker som vi anser att är viktigt i de bolag som vi äger och i valet av nya placeringsobjekt. Som en långsiktig ägare vill Elo främja ett ansvarsfullt handlingssätt i sina placeringsobjekt och övervaka att de iakttar ett gott förvaltningssätt.

Ägarstyrningsprinciperna berättar om våra förväntningar som ägare

Elo förnyade sina ägarstyrningsprinciper under 2018 och de kommer att publiceras på Elos webbplats under det första halvåret 2019. I Elo är ägarstyrningens viktigaste egenskaper transparens, ansvarsfullhet, tillförlitlighet och en jämlik behandling av aktieägarna. Ägarstyrning används särskilt i direkta noterade aktieplaceringar. Principerna för ägarstyrning gäller både inhemska och utländska aktie-

dialog med bolagens ledning och vid behov med bolagens styrelser.

Deltagande i bolagsstämman och styrelsens val av de viktigaste ägarstyrningsåtgärderna

Om vår syn avviker från styrelsens förslag, röstar vi vid behov mot förslaget på bolagsstämmorna i ärenden som vi anser är viktiga på föredragningslistan. Om styrelsens förslag på bolagsstämman i finländska bolag avviker från Elos principer, kommunicerar Elo med bolaget på förhand och strävar efter att diskutera ärendet med bolaget.

Elo deltar i regel på bolagsstämmorna för alla de bolag som det äger i Finland. Utomlands deltar Elo på bolagsstämmorna i bolag i vilka det har ett betydande innehav, eller deltagande av annan orsak är ändamålsenligt. Bolaget kan använda en röstningsrådgivares tjänster för att delta på bolagsstämmor.

En av de viktigaste ägarstyrningsåtgärderna är att via valet av styrelse påverka de ägda bolagen. Elos utgångs-

Bedömningen av ansvarsfullhet kräver en transparent rapportering

Det hör till styrelsens uppgifter att utforma ersättningen till ledningen och ersättningen ska grunda sig på den ersättningspolicy som behandlas på bolagsstämman. Vi anser att det är viktigt att bolaget beaktar de väsentliga ansvarsfullhetsaspekterna för dess affärsverksamhet förutom med tanke på ekonomiska effekter även i sin ersättningspolicy.

Enligt oss är den väsentliga grunden för ägarstyrning en transparent och öppen verksamhet i de bolag som vi placerar i. Regelbunden och mångsidig kommunikation och rapportering som innehåller väsentliga uppgifter är en viktig del av transparensen. Vi rekommenderar en rapportering om klimatfrågor enligt TCFD:s rekommendationer, vilken även inkluderar en bedömning av klimatförändringens inverkan på affärsverksamheten. Bolagen rekommenderas även rapportera om på vilket sätt de främjar uppnåendet av FN:s mål för en hållbar utveckling i sin affärsverksamhet.

Dialog med intressegrupperna

Elo för en aktiv dialog med olika intressegrupper och strävar efter att inverka på lagstiftnings- och rapporteringsprojekt som bland annat inverkar på pensionsbolagens placeringsverksamhet och

ansvarsfulla placeringar. De finländska arbetspensionsförsäkrarna har möjlighet att via internationella nätverk och arenor utöva påverkan på andra bolag för att få dem att rapportera om sin klimatpåverkan och minska sina klimatrisker. Elo tar aktivt upp synvinklarna på ansvarsfulla placeringar i sin kommunikation och deltog under året i flera seminarier inom branschen både i Finland och utomlands.

“ Som en långsiktig ägare vill vi främja ansvarsfulla handlingssätt i våra placeringsobjekt och övervaka att de iakttar god förvaltningssed.

innehav. Vi koncentrerar våra ägarstyrningsåtgärder till finländska bolag och sådana utländska bolag i vilka Elo är en betydande ägare, eller i vilka det av övriga orsaker är ändamålsenligt att utöva påverkan.

Elo utövar i huvudsak sin ägarmakt på tre sätt: Genom att antingen självt eller via samarbetspartners delta i bolagens bolagsstämmor, genom att delta i bolagens nomineringsutskott samt genom att regelbundet föra en

punkt är att försöka bidra till att bolagen har en yrkeskunnig styrelsesammansättning så att det finns möjligheter att utveckla bolaget och utöka ägarvärdet. Elo deltar vid behov i nomineringen av eventuella nomineringsutskott och i nomineringsutskotts- eller kommittéarbetet i de bolag där det har ett betydande innehav. Uppgifter om nomineringsutskotten i de noterade bolag som Elos representeranter är medlemmar i finns på Elos webbplats.

Elo har i samarbete med finansministeriet, Arbetspensionsförsäkrarna Tela och social- och hälsovårdsministeriet deltagit i beredningen av den nationella lagstiftningen om Europeiska kommissionens nya direktiv om aktieägarnas rättigheter SHRD II, vilka medlemsstaterna förutsätts ta i bruk senast i juni 2019. Finlands nationella lagstiftningsprocess pågår fortfarande.

Som undertecknare av Montréal Pledge har vi förbundit oss att rapportera om vårt koldioxidavtryck varje år.

Under 2018 deltog Elo i en arbetsgrupp bestående av Finans Finland rf:s medlemsbolag som beredde indikatorrekommendationer för klimatförändringen. Rekommendationen stöder sig på TCFD:s rapporteringsanvisningar.

Elo deltog i PRI:s arbetsgrupp Private Equity Monitoring and Reporting, vilken inrättades 2017. Som ett resultat av arbetsgruppens arbete publicerades i juni 2018 en praktiskt inriktad handbok för aktörer inom branschen om hur man behandlar ansvarsfullhetsfrågor, rapporterar om dem och hurdan dialog det är relevant att föra med investerare och fonder kring temat.

Representanter för Elo deltog under året också i Tokmannis Advisory Board i ansvarighetsfrågor samt i Finans Finlands (FA) styrelse och arbetsgrupper.

Europeiska kommissionens handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt har betydande verkningar

Europeiska kommissionen publicerade i mars 2018 en handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt i syfte att omdirigera företagens kapitalflöden mot en mer hållbar ekonomi. Lagstiftningsförslag har lämnats om tre av åtgärderna i planen. Det första är att skapa ett gemensamt

system för klassificering av hållbara aktiviteter, i vilket man fastställer de affärsfunktioner som är hållbara ur miljösynvinkel. De används i klassificeringen av miljövänliga investeringar. Rapporteringskraven om ansvarsfulla investeringar utökas för institutionella investerare. Alla investerare ska transparent rapportera om den praxis och de processer med vilka ESG-ärendena beaktas i investeringsprocessen samt om den förväntade avkastningens inverkan för ESG-riskernas del, oberoende om investeraren har ställt upp mål för en hållbar utveckling eller inte. Vad gäller det tredje delområdet, dvs. utarbetandet av jämförelseindex har Elo deltagit i en arbetsgrupp som tar fram jämförelseindex för låga koldioxidutsläpp och för de positiva effekterna av minskade utsläpp. Elo betraktar omfattande ESG-index som ett beaktansvärt alternativ i framtiden och överväger att ta dem i bruk när det lanseras lämpliga alternativ för oss på marknaden.

Rapporteringen grundar sig på öppenhet

I sin rapportering följer Elo bestämmelserna för arbetspensionsbolag och bolagets egna principer om transparens. Elo rapporterar varje år om hur målen för ansvarsfulla placeringar uppnåtts på bolagets webbplats om ansvarsfulla placeringar, i Elos årsberättelse och ansvarsrapport samt i bilagan om icke-finansiell information i styrelsens verksamhetsberättelse. Som undertecknare av PRI lämnar vi årligen en rapport till PRI och som undertecknare av Montréal Pledge har vi förbundit oss att rapportera om vårt koldioxidavtryck varje år. I rapporten 2018 fick nästan alla Elos tillgångsklasser de bästa kreditbetygen i PRI:s bedömning. Bedömningen av strategin och förvaltningen av ansvarsfulla placeringar var fortsättningsvis i den bästa klassen.

Riskhanteringen utgör en del av ansvarsfulla placeringar

Elo har förbundit sig att placera de tillgångar som det förvaltar över ansvarsfullt enligt en systematisk placeringsprocess och att beakta hur ansvarsfullt placeringsobjekten agerar som en del av placeringsbesluten. Elos principer för ansvarsfulla placeringar, principer för ägarstyrning och klimatstrategin utgör grunden för hanteringen av de risker som är förknippade med ansvarsfulla placeringar. Analysen av hur ansvarsfullt placeringsobjekten handlar görs genom att granska deras miljöansvar, sociala ansvar och förvaltningssättet. I portföljförvaltningen strävar man efter att identifiera de viktigaste ESG-faktorerna för varje företag och att bedöma bolagets förmåga att hantera dem.

VISSTE
DU?

PRISSÄTTNINGEN AV KLIMATRISKEN BEAKTAS I VÄRDERINGEN AV PLACERINGSOBJEKTET:

Prissättningen av klimatriskerna är mycket krävande, eftersom den är så mångskiftande till sin natur. Konsekvenserna av klimatförändringen och åtgärderna för att stävja den är förknippade med osäkerhet, och på grund av det har investerarna svårt att bedöma vilka penningmässiga risker klimatförändringen medför för placeringsobjekten.

Arbetet med att utveckla rätt slags klimatriskmätare är ännu i startgroparna och då sådana lanseras förbättras sannolikt också placeringsmarknadens förmåga att prissätta klimatriskerna på rätt sätt. Med tanke på investeraren är den väsentliga frågan huruvida placeringsobjektet är förknippat med klimatrisk och huruvida risken på tillräcklig nivå beaktats i prissättningen av företaget på marknaden.

Regelbundna möten och dialoger med placeringsobjekten samt en öppen kommunikation om ansvarsfullhetsteman utgör en viktig del av riskhanteringen i anslutning till placeringsobjekten. Vi utvecklar därtill riskanalysen av placeringsobjekten och placeringsportföljerna hela tiden. Uteslutning är också ett sätt att hantera riskerna förknippade med ansvarsfulla placeringar.

Klimatriskerna hanteras med hjälp av klimatstrategin

Klimatförändringens fysiska konsekvenser får allt större betydelse ju långsiktigare analys det är fråga om. Detta gäller också för placeringsobjekten – ju långsiktigare place-

förbundit oss att beakta koldioxidrisken i våra placeringar genom att årligen mäta placeringarnas koldioxidavtryck.

Elo har rapporterat koldioxidavtrycket av sina aktie-, ränte- och fastighetsplaceringar sedan 2015. År 2016 utvidgades beräkningen att omfatta alla noterade aktietillgångar och som en faktor med positiv inverkan på klimatet beaktades skogsplaceringarnas koldioxidlager för första gången. År 2017 utvidgades beräkningen av koldioxidavtrycket ytterligare att utöver direkta placeringar även omfatta fondplaceringar.

Vi beräknar och rapporterar koldioxidavtrycket av våra placeringar varje år och använder resultaten som en del av

“ **Klimatriskerna hanteras med hjälp av klimatstrategin – hållbar affärsverksamhet ger hållbar avkastning.**

ringsobjekt det är fråga om, desto viktigare blir det att beakta klimatförändringens fysiska konsekvenser. Olika scenarier om klimatuppvärmningen förutsätter också olika riskhanteringsanalyser mellan fysiska risker och transitionsrisker.

I Elos klimatstrategi har vi ställt som mål att såväl stöda målen för en hållbar utveckling i våra placeringsobjekt som att undvika onödiga klimatrisker. Vi strävar efter att minska koldioxidrisken i våra placeringar där det är förnuftigt med beaktande av övriga placeringsmässiga synvinklar. Genom att underteckna initiativet PRI Montréal Pledge har vi

analysen av koldioxidrisken. Elo har också anslutit sig till energieffektivitetsavtalen inom fastighetsbranschen, i vilka målet är att spara minst 7,5 procent av den årliga energiförbrukningen under 2017–2025. Vi strävar också efter att minska koldioxidrisken hos våra utomstående fondförvaltare. Vårt mål är att alla våra utomstående fondförvaltare förbinder sig att beakta klimatförändringens risker i sin placeringsverksamhet fram till år 2020.

CASE

ENLIGT WWF ÄR ELOS PORTFÖLJ RELATIVT VÄL I LINJE MED PARIS KLIMATMÅL

WWF publicerade i december 2018 en analys av placeringsportföljer som förvaltas av institutionella investerare i Europa. Enligt WWF är strukturen på Elos placeringsportfölj relativt väl i linje med Paris klimatmål. Påverkan på placeringsobjekten och beslutsfattare tillsammans med andra investerarföretag utgör en viktig del av Elos portföljutveckling.

I WWF:s scenarionanalys undersökte man hur väl de stora europeiska investerarnas aktie- och företagslåneportföljerna kommer att beakta klimatförändringen inom fem år och hur väl placeringsportföljernas struktur är i linje med målen i Paris klimatavtal. Analysen var mer omfattande än den analys som WWF genomförde 2017 och beaktade nu förutom aktieplaceringar även företagslån. Placeringarna jämfördes med en klimatuppvärmning på 1,75 grader i stället för tidigare 2 grader.

Mångsidig analys av koldioxidrisken

Klimatrisk kan inte bedömas med en enda mätare och därför strävar vi i Elo att beakta placeringsobjektens koldioxidrisk så mångsidigt som möjligt. Koldioxidavtrycket är en viktig mätare i analysen av klimatrisk. Den berättar emellertid inte hela sanningen om klimatverkningsgraderna av Elos placeringar. Skillnaderna mellan energiintensiteten i olika branscher är stora och beräkningssätten varierar.

De skogsreserver som vi äger inverkar i motsatt riktning vad gäller klimatrisk. Som en del av bedömningen av koldioxidrisken beaktar vi även koldioxidsänkan av våra skogsplaceringar.

I analysen av koldioxidrisken i våra placeringsobjekt bedömer vi risknivån, riktningen och hur objektet placerar sig inom branschen. Vi utvecklar hela tiden nya sätt att bedöma riskerna med klimatförändringen på ett allt djupare plan i olika tillgångsklasser, branscher och bolag. Vårt mål är också att kunna bedöma om koldioxidrisken har beaktats i tillräcklig grad i värderingen av placeringsobjektet.

Scenarionanalys är ett av verktygen för att bedöma klimatförändringens konsekvenser

Elo började 2018 bearbeta sin första scenarionanalys som omfattar alla Elos placeringstillgångar. Arbetet fortsätter 2019 och vi kommer att informera närmare om det vart efter arbetet framskrider. Avsikten är att utnyttja resultaten av scenarionanalysen för att öka förståelsen för klimatrisk.

kerna och för att utveckla en egen analys om klimatförändringens konsekvenser.

Scenarionanalysen är ett verktyg som grundar sig på en framåtblickande analys om alternativa framtidsscenarioer. För investerarna ger scenarionalyserna möjlighet att granska både klimatförändringens fysiska förändringar och de förändringar som orsakas av övergången till ett mer koldioxidsnålt samhälle. De scenariomodeller som investerarna använder utnyttjar typiskt både finansiell och miljörelaterad data och analyserar placeringsportföljernas avkastningar i olika alternativa klimatuppvärmningsscenarioer.

Scenarionalyserna är ett bra verktyg som ger allt mer täckande beräkningar av riskerna och de möjligheter som klimatförändringen medför. Mer kvalitativa scenarionalyser skulle även förutsätta att företagets rapportering, särskilt om klimatriskerna, är mer transparent. Vi använder scenarionalyser som ett verktyg bland andra i bedömningen av riskerna och möjligheterna med klimatförändringen.

Tillgången till enhetlig jämförelsebar information är en viktig delfaktor för att en investerare ska kunna bedöma klimatförändringens konsekvenser. Elo har offentligt stött TCFD:s (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) rapporteringsrekommendationer. En gemensam, global rapporteringsram skapar förståelse för bl.a. klimatriskerna och den riktar sig både till företag och investerare. Rapporteringen av klimatfrågorna stöder också företagets interna kommunikation om klimatfrågor så att de kan utgöra en del av bolagets strategi.

Solvensuppföljningen är en del av riskhanteringen

Målet med riskhanteringen inom Elos placeringsverksamhet är även att trygga solvensen i alla förhållanden. I en snabbt föränderlig placeringsmiljö är det viktigt att kunna förutse och bereda sig även för oväntade förändringar. Med en gemensam solvensmodell inom arbetspensionsbranschen bereder man sig för placeringsförluster och strävar efter att undvika plötsliga förändringar i avgiftsnivån. Vi bereder oss för placeringsrisker genom att följa upp den totala riskställningen.

Solvensmätarna, dvs. solvenskapitalet och de viktigaste risknyckeltalen inom olika tillgångsklasser, följs upp kontinuerligt. Elos solvensnivå försvagades klart under 2018 jämfört med nivån vid utgången av 2017. Solvenskapitalet uppgick vid utgången av året till 3 935,1 miljoner euro. Solvensnivån var 120,6 procent. Solvenskapitalet var 1,6-faldigt i förhållande till solvensgränsen.

Omfattningen av uppföljningen av normöverträdelser (%)

	2018	2017
Aktieplaceringar (%)	95	85
Företagslåneplaceringar (%)	87	88
Samtliga placeringstillgångar (%)	41	40

(FS11)

Andel av placeringsobjekten som producerar positiva lösningar för miljön eller samhället (%)

	2018	2017	2016
Direkta aktieplaceringar	45	34	24
Direkta företagslåneplaceringar	53	34	22
Infrastruktur- och realplaceringar	44	44	40

Mätare och mål

I Elo har vi ställt upp flera mål och mätare, med vilka vi bedömer hur ansvarsfulla våra placeringar är och hur de utvecklas. Mätarna på ansvarsfulla placeringar kan delas in i uppföljningen av normöverträdelser, rapporteringen av koldioxidavtryckets utveckling, uppföljningen av placeringsobjektens positiva verkningar samt i ägarstyrningsmätare. Utöver dessa följer vi även effekterna av vårt påverkningsarbete.

Allmänna mätare av ansvarsfullheten i placeringsobjekten

Placeringsobjektens ansvarsfulla agerande bedöms i varje tillgångsklass på ett sätt som är tillämpligt på placeringsobjektet. Nittiofyra procent av de noterade aktieplaceringarna och 86 procent av de noterade företagslåneplaceringarna har en ESG-klassificering. (FS11) Vi följer normöverträdelser med hjälp av en internationell tjänsteleverantörs informationstjänst. Om placeringsobjektet inte uppfyller

Elos principer för ansvarsfulla placeringar, kan vi inleda en påverkningsprocess i fall där det är förnuftigt med beaktande av de faktiska påverkningsmöjligheterna.

Dessutom följer vi upp branscher som vi valt att utesluta, t.ex. bolag som tillverkar kontroversiella vapen och tobaksbolag. År 2018 uteslöt vi sammanlagt 76 bolag i enlighet med våra villkor för uteslutande av placeringsobjekt.

Positiva verkningar på miljön och samhället

I vår klimatstrategi har vi som ett långsiktigt mål ställt att en betydande del av våra placeringsobjekt stöder FN:s mål för en hållbar utveckling, dvs. producerar positiva lösningar för miljön och/eller samhället. (FS7, FS8) Målet gäller direkta aktie- och företagslåneplaceringar samt alla infrastruktur- och realplaceringar. Dessutom har vi som mål att fondförvaltarna ska beakta klimatförändringen fram till 2020.

Fondförvaltarnas klimatstrategier (%)

Antalet utomstående fondförvaltare som beaktar klimatförändringen i sina placeringar

	2018
Aktiefonder	100
Företagslånefonder	95
Infrastrukturfonder	69
Fastighetsplaceringsfonder	67
Kapitalplaceringsfonder	27

Ägarstyrning och påverkan

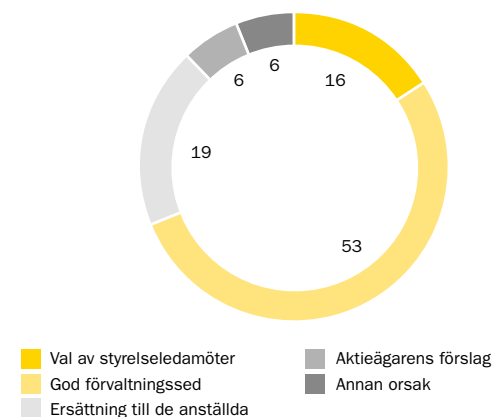
Elo verkställer sin ägarmakt i huvudsak på tre sätt: genom att antingen självt eller via samarbetspartner delta i bolagens bolagsstämmor, genom att delta i bolagens nomineringsutskott samt genom att regelbundet föra en dialog med bolagens ledning och vid behov med bolagens styrelser. Vid behov röstar vi mot styrelsens förslag på bolagsstämmorna. År 2018 hade Elo representanter i sju bolagsnomineringsutskott i Finland.

I internationella bolag röstade vi 2018 mot styrelsens förslag i frågor som gällde t.ex. ett gott förvaltnings-sätt, incitament, valet av styrelseledamöter i totalt 32 ärenden som fanns upptagna på föredragningslistan på 17

procent av de bolagsstämmor som vi deltog i. Vi röstade mot styrelsens förslag bland annat i ett fall där bolagets verkställande direktör också föreslogs som styrelsens ordförande.

Vi träffar regelbundet ledningen för de företag som vi äger. Ett av målen med mötena är att försäkra oss om att företagets affärsverksamhet är på en hållbar grund och fyller de principer för en ansvarsfull verksamhet som vi ställer på våra placeringsobjekt. År 2018 förde vi en dialog med över 250 bolag antingen ensam eller tillsammans med andra investerare. Av dem var 160 relaterade till klimatet. **(FS10)**

Röstning mot styrelsens förslag på bolagsstämmor (%)

Deltagande på bolagsstämmor (%)

	2018	2017
Direkta aktieplaceringar		
Deltagande på bolagsstämmor i Finland och utomlands (st.)	111	85
Deltagande på bolagsstämmor i Finland (%)	95	~100
Deltagande på bolagsstämmor på tillväxtmarknaden (st.)	50	
Onoterade placeringar		
Deltagande på bolagsstämmor (%)	56	65
Täcker av placeringstillgångarna (%)	98	98
Intresseföretag som ansluter sig till fastighetsplaceringarna, deltagande på bolagsstämmor		
Deltagande på bolagsstämmor (%)	96	
Deltagande på bolagsstämmor (st.)	24	
Infrastrukturplaceringar		
Deltagande på bolagsstämmor (%)	100	75
Täcker av placeringstillgångarna (%)	100	90

(FS10)

Q&A

VAD AVSES MED KOLDIOXIDAVTRYCK?

Med koldioxidavtryck avses den klimatbörda som en produkt, verksamhet eller en tjänst orsakar, dvs. den mängd växthusgasutsläpp som produkten eller verksamheten producerar under sin livscykel. Ibland refererar man med koldioxidavtryck i stället för till de totala utsläppen enbart till koldioxidutsläppen. I beräkningen av koldioxidavtrycket beaktas typiskt tre nivåer (scope 1–3). Nivå 1 innehåller de direkta utsläppen av verksamheten. Nivå 2 och 3 innehåller de indirekta utsläppen, av vilka nivå 2 innehåller den energi som bolaget köper upp och nivå 3 en mängd andra utsläppskällor, såsom utsläpp i anslutning till produkter, utlokalisering av verksamheter och tjänsteresor.

Q&A

VAD AVSES MED KOLDIOXIDINTENSITET?

Med koldioxidintensitet avses bolagets växthusgasutsläpp i förhållande till omsättningen (tCO₂/€ eller USD).

Vi utövar också påverkan på våra utomstående fondförvaltare. Vi träffar fondförvaltarna regelbundet och beroende på fond eller placeringar kan diskussionerna beröra vissa enskilda bolag, fondförvaltarens ägarstyrning eller andra aspekter på en ansvarsfull verksamhet. År 2018 hade 97 (92) procent av de aktiva aktie- och företagslånefonderna som vi använder undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar.

Omfattande beräkning av koldioxidavtrycket

Ett av våra fortlöpande mål är att säkerställa att våra placeringar inte är förknippade med onödiga klimatrisker. Genom att underteckna PRI Montréal Pledge har vi förbundit oss att beakta koldioxidrisken i våra placeringar genom att årligen mäta koldioxidavtrycket av våra placeringar. Vi publicerade vi vår första rapport om koldioxidavtrycket av våra placeringstillgångar i november 2015. Som en del av bedömningen av koldioxidrisken beaktar vi även koldioxidsänkan av våra skogsplaceringar. Beräkningarna av koldioxidavtrycket grundade sig på de uppgifter som Elo har tillgång till. Koldioxidintensiteten fås genom att räkna koldioxidavtrycket i förhållande till bolagets omsättning. På så sätt kan koldioxidavtrycket i olika stora bolag jämföras sinsemellan.

År 2018 var koldioxidavtrycket av Elos aktieplaceringar enligt alla mätare cirka 10 procent mindre än jämförelseindexet för Elos aktieplaceringar.

Placeringarnas koldioxidavtryck (GRI 305-1 & 305-2)

Placeringsportföljens koldioxidavtryck (Scope 1 & 2) och (GRI 305-4) koldioxidintensitet (CO₂e /MUSD/EUR) ©2017 MSCI ESG Research

Noterade aktieplaceringar	2018	2017
Koldioxidavtryck (tCO ₂ e/miljon placerade dollar)	180	154
Koldioxidintensitet (tCO ₂ e/miljon dollar i omsättning)	215	230
Den vägda koldioxidintensiteten (tCO ₂ e/miljon dollar i omsättning)	219	256
Omfattningen av datan om koldioxidavtrycket	95 %	89 %

Noterade företagslån	2018	2017
Den vägda koldioxidintensiteten (tCO ₂ e/miljon dollar i omsättning)	225	308
Omfattningen av datan om koldioxidavtrycket	88 %	89 %

Direkta fastighetsplaceringar	2018	2017
Koldioxidavtryck (tCO ₂ e)	25 089	22 456
Normaliserat koldioxidavtryck (tCO ₂ e/meur)	17	16
Omfattningen av datan om koldioxidavtrycket	70 %	76 %

Inverkan av skogsplaceringarnas koldioxidsänka	2018	2017
Skogsplaceringarnas koldioxidsänka (tCO ₂)	220 000	175 000
Skogsplaceringarnas koldioxidlager (tCO ₂)	5 800 000	4 400 000

BLOGG

EN HÅLLBAR AFFÄRSVERKSAMHET GER HÅLLBAR AVKASTNING

Investerarföretagen har ännu ett stort arbete framför sig, men med gemensamma påverkningsprocesser, samarbete och genom att utbyta bästa praxis kan vi lyckas med att bromsa upp klimatförändringen.

ELOS BLOGG (PÅ FINSKA)
19.6.2018: >

a. For reproduction or use of the Information hereunder, Subscriber agrees to place the following notice in close proximity to the Information contained in any Report:
©2019 MSCI ESG Research LLC Reproduced by permission

b. In addition, Subscriber will place the following notice in any Report:

Although [Elo Mutual Pension Insurance Company] information providers, including without limitation, MSCI ESG Research LLC and its affiliates (the "ESG Parties"), obtain information from sources they consider reliable, none of the ESG Parties warrants or guarantees the originality, accuracy and/or completeness of any data herein. None of the ESG Parties makes any express or implied warranties of any kind, and the ESG Parties hereby expressly disclaim all warranties of merchantability and fitness for a particular purpose, with respect to any data herein. None of the ESG Parties shall have any liability for any errors or omissions in connection with any data herein. Further, without limiting any of the foregoing, in no event shall any of the ESG Parties have any liability for any direct, indirect, special, punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possibility of such damages.

Fastighetsplaceringar

Ansvarsfullheten är en integrerad del av Elos dagliga fastighetsplaceringar. Ansvarsfulla handlingssätt inverkar på utvecklingen inom hela branschen.

Som en av de största inhemska fastighetsinvesteringarna har Elo goda möjligheter att konkret inverka på att principerna för en ansvarsfull verksamhet följs och på utvecklingen av en ansvarsfull fastighetsaffärsverksamhet. Villkoren för en ansvarsfull fastighetsaffärsverksamhet beaktas också i delägarobjekt och indirekta fastighetsplaceringar.

Elo har anslutit sig till energieffektivitetsavtal som gäller både affärsfastigheter och bostäder och målet är att minska energiförbrukningen med 7,5 procent fram till 2025. Energisparåtgärder har redan genomförts i fastighetsbeståndet och under 2019 kommer bolaget att upprätta preciserade planer för att effektivisera energiförbrukningen.

En viktig aspekt inom fastighetsunderhållet är att minimera investeringarnas miljöbelastning. Elo satsar på att minska energi- och vattenförbrukningen samt koldioxidutsläppet i de fastigheter som det äger samt att utveckla avfallsservice och återvinning. Dessa förbrukningstal mäts och följs upp för varje enskild fastighet.

Då det gäller ett samhälleligt ansvarsfullt agerande iakttar vi bestämmelserna och normerna inom fastighetsbranschen i all verksamhet som ansluter sig till skötseln av fastighetsportföljen, såsom inom byggverksamhet och fastighetsvärdering. Förebyggandet av grå ekonomi har en central roll då vi väljer samarbetspartners för våra projekt. Både då det gäller byggföretag och underhåll granskar vi uppgifterna om serviceproducenterna regelbundet i databaser för att försäkra oss om att våra samarbetspartners fyller sina samhälleliga skyldigheter.

År 2018 satsade vi på att förbättra energieffektiviteten

Projektet med att installera vattensnål teknik, som inleddes 2017, fortsatte och i slutet av 2018 hade vi redan installerat dylik teknik i över 30 objekt.

I köpcentret Sello fortsatte utvecklingen av energieffektiva lösningar, då centret anslöt sig till ett virtuellt kraftverk. Som en del av helheten har fastigheten det största

byggnadsintegrerade ellagret i hela Nordeuropa. Genom lösningen kan man jämna ut elförbrukningstoppar, och då den här lösningen blir allt vanligare minskar den även behovet att investera i reservkraftverk.

Under berättelseåret installerades även temperatur- och fuktighetsgivare i tusen bostäder, men hjälp av vilka byggnadernas temperatur kan justeras mer noggrant. Givarna används också i mer omfattande grad i uppföljningen av boendeförhållandena. Störningar i luftkonditioneringen kan t.ex. snabbare anmälas till service och på så sätt kan eventuella fel repareras snabbt. Utöver energibesparingar förbättras således även boendetrivseln.

Elo deltog åter i energisparveckan. Under veckan sporrades fastighetskunderna att genom egna handlingar inverka på energieffektiviteten.

Under 2018 upprättades arbetsregler för ansvarsfulla fastighetsplaceringar

Ansvarsfullheten har en viktig roll i Elos dagliga fastighetsplaceringsverksamhet och i hanteringen av fastighetsplaceringarnas risker lägger vi stor vikt vid ekonomiskt ansvar, socialt ansvar och miljöansvar. Ansvarsfullhetsaspekterna beaktas i fastighetsaffärsverksamhetens hela värdekedja i allt från undersökning av nya placeringsobjekt och fastställande av placeringsvillkoren till fortlöpande utveckling av befintliga innehav och förvaltningen av dem.

År 2018 gjordes även en kartläggning av ansvarsfullheten i fondförvaltarnas inhemska direkta placeringar. I kartläggningen utreddes bl.a. hur engagerade fondförvaltarna är i att stävja klimatförändringens konsekvenser och

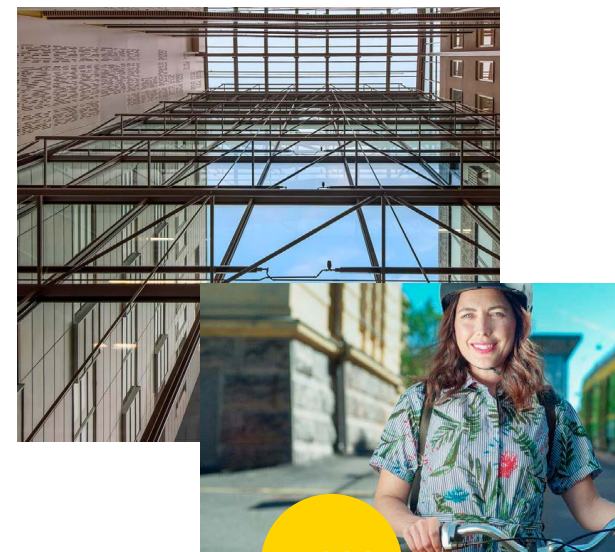
att ta del i initiativ för en ansvarsfull verksamhet. Utifrån kartläggningen har fondförvaltarna i omfattande grad identifierat betydelsen av att beakta ansvarsfullhetsfrågor och att stävja klimatförändringen. Fondförvaltarna uppmanas att beakta dessa synpunkter i sin verksamhet.

Energieffektivitet, solenergi och serviceupplevelserna får framhävd betydelse i ansvarsfullhetsarbetet 2019

År 2019 kommer arbetet med att installera laddningsställen för elbilar att fortsätta i affärsfastigheterna och vi förbereder oss för framtida krav till denna del både i planeringen av nyproduktion och i utvecklingen av det befintliga fastighetsbeståndet.

“*Elo deltar i energieffektivitetsavtalen både för affärslokaler och bostäder med målet att minska sin energiförbrukning med 7,5 procent fram till 2025.*”

Miljönyckeltal för de direkta inhemska fastighetsplaceringarna (GRI 302-2)	2018	2017
Normerad energiförbrukning i direkta inhemska fastigheter (MWh)	125 974	121 224
Fastigheternas vattenförbrukning (m³)	423 386	421 959
Avloppsmängd i affärsfastigheter (ton)	985	–
Återvinning (%)	51,2	–

BLOGG

”DUKTIGT GJORT AV TILLVÄXT-STÄDERNA! JAG HADE FEL”

Ett av målen med vår fastighetsplaceringsverksamhet är att utöka andelen hyresbostäder. I bloggen dryftas planläggningsproblematiken.

ELOS BLOGG (PÅ FINSKA)
27.6.2018: >

Under det gångna året gjordes en kartläggning av de byggnader i Elos fastighetsbestånd, i vilka det är möjligt att effektivt utnyttja solenergi. Avsikten är att utifrån kartläggningen inleda de första storskaliga solkraftverksprojekten 2019.

Avfallsåtervinningen kommer att utvecklas bl.a. genom att förbättra återvinningsmöjligheterna. Som en del av en effektivare avfallsåtervinning kommer även avfallslokalerna att snyggas upp och det görs närmare kartläggningar av avfallsflödena.

Under 2018 utvecklades energiuppföljningssystemet i betydande grad genom att överföra objekt till timuppföljning. Med hjälp av det kommer man i fortsättningen av vidareutveckla modellerna för energiledning så att de bli allt effektivare.

Serviceupplevelserna förbättras via växelverkan

Vi anser att det är viktigt att ha en fortlöpande växelverkan med våra kunder. I det sociala ansvaret ingår bl.a. att regelbundet mäta serviceupplevelserna och analysera tjänsteproducenternas verksamhet i syfte att hela tiden förbättra servicens kvalitet. Utvecklingen av den regelbundna uppföljningen av kundtillfredsställelsen fortsätter 2019 tillsammans med de fondförvaltare som bolaget samarbetar med.

I samarbete med den största förvaltersamarbetspartnern införs 2019 även mätare av verksamhetens kvalitet, som förutom kundtillfredsställelsen även bl.a. mäter kvaliteten på tjänsteproducenternas energieffektivitet och underhåll. Som ett särskilt mål för nästa år har man även ställt att samarbetspartnern allt bättre engagerar sig i att följa Elos etiska uppförandekod med hjälp av en webbstudiemiljö.

“ Under berättelseåret installerades temperatur- och fuktighetsgivare i tusen bostäder, men hjälp av vilka man kan justera byggnadernas temperatur mer noggrant.

Expert på arbetspensionsförsäkring

Pensionsförsäkringen enligt ArPL för arbetstagare och enligt FöPL för företagare tryggar pensionsskyddet för anställda och företagare. Vår uppgift på Elo är att ge våra kunder utmärkt service i arbetspensionsförsäkringsärenden.

Hörnstenarna i vår kundservice är yrkesskicklighet, ansvarstagande och engagemang. Genom dessa vill vi ge våra kunder utmärkta serviceupplevelser som bygger på en gedigen yrkeskunskap om arbetspensionsförsäkring, på att givna löften hålls och på en smidig service som beaktar kundens situation.

Det faktum att cirka vart tredje företag och cirka 40 procent av företagarna har valt Elo som sitt arbetspensionsförsäkringsbolag berättar om kundernas förtroende för bolaget. Vid utgången av år 2018 skötte Elo

cirka 84 000 pensionsförsäkringar för företagare och 46 000 ArPL-försäkringar som tecknats av arbetsgivare, vilka sammanlagt omfattar nästan 524 000 försäkrade arbetstagare.

Elos egen service kompletteras av ett nära och välfungerande samarbete med Fennia, LokalTapiola och Turva. Samarbetsparternas servicenätverk garanterar att arbetspensionsförsäkringstjänsterna finns tillgängliga runt om i Finland.

***Elo är expert
på försäkringar
för arbetslivet.***

Våra kunder värdesätter vår service högt

I Elo är serviceupplevelsen en identifierad väsentlig framgångsfaktor och vi har redan i flera år gjort ett systematiskt arbete för att förbättra kundernas serviceupplevelser. Kvaliteten på vår kundservice består av många element. Viktiga faktorer är snabbhet, det att kundens ärende sköts under ett och samma samtal samt ett genuint engagemang och intresse för kundens situation. I bakgrunden krävs välfungerande serviceprocesser och datasystem.

kundservice i små och medelstora företag i tävlingen Asiakkaan Ääni (Kundernas röst), som ordnades av Bisnode. Resultaten grundade sig på en jämförelse av kundservicens NPS-värden i olika bolag 2017. Placeringen är ett bevis på att högklassiga kundkontakter utgör utgångspunkten i vårt dagliga arbete. Om en fortsatt högklassig kundservice berättar även det att NPS-värdet fortfarande var utmärkt, dvs. 84,0 för 2018. I samband med NPS-enkäten hade våra kunder möjlighet att även ge fri respons på vår service. I responsen framhövdes särskilt

“ NPS-resultatet för kundservicen var utmärkt 84. Kunderna värdesätter bl.a. sakkunskap, ett vänligt bemötande och snabbhet.

Vi utvecklar vår service hela tiden genom att bland annat utnyttja analytik och robotik. Den genomsnittliga handläggningstiden för försäkringarna har tack vare automation blivit snabbare från år till år. Största delen av de nya ArPL- och FöPL-försäkringarna träder automatiskt ikraft efter att ansökan har gjorts, och det behövs inga manuella tilläggsgranskningar.

År 2018 mottog försäkringstjänsterna cirka 97 000 kundsamtal och vår svarsprocent var mycket hög, nästan 98 procent. Den genomsnittliga kötiden var 27 sekunder och under mindre brådiskande tider t.o.m. mindre än 20 sekunder.

Vi mäter kundtillfredsställelsen med vår telefontjänst med ett rekommendationsvärde (NPS). I maj 2018 vann Elos försäkringstjänster med resultatet 84,1 serien för

den korta kötiden, sakkunskapen samt smidigheten och tjänstvilligheten. **(GRI 102-44)**

Förutom via telefontjänsten kan kunderna även sköta sina ärenden med oss i webbtjänsten, vilka användes av över 78 procent av ArPL-kunderna och av cirka 64 procent av FöPL-kunderna. Även om ArPL-inkomsterna efter att det nationella inkomstregistret infördes ska anmälas till inkomstregistret i fortsättningen och inte till Elo, innehåller vår webbtjänst fortfarande många nyttiga tjänster för våra arbetsgivarkunder. Webbtjänsten innehåller också fortfarande de bekanta tjänsterna för företagarkunderna. Företagare kan också sköta sina FöPL-försäkringsärenden i den mobila applikationen "Yrittäjän mobiili".

**VISSTE
DU?**

I SKICK PÅ EN GÅNG

Över 92 procent av de kunder som ringde vår telefontjänst fick sitt ärende omskött under ett och samma samtal. En smidig skötsel av ärendena avspeglar sig också i serviceupplevelsen. Vi har satsat på att ge de anställda breda färdigheter och på smidiga serviceprocesser för att så många som möjligt ska få sitt ärende omskött under ett och samma samtal.

CASE

PAPPERSFAKTURORNA BYTS UT TILL E-FAKTUROR

Vår proaktiva verksamhet gav resultat och allt flera av våra kunder övergick till e-fakturor. Vi aktiverade nätfakturerings på kundens vägnar om kunden hade en gällande nätfakturaadress. Kunderna var nöjda med denna service. Våra kunder hade också möjlighet att själva ta i bruk e-fakturor i samband med en elektronisk ansökan om ArPL- och FöPL-försäkring samt i vår webbtjänst. Under 2018 ökade nätfakturerings andel således kraftigt vad gäller både ArPL- och FöPL-fakturor. Nätfakturerings är en del av vår ansvarsfulla verksamhet, eftersom den gynnar kunderna i form av en effektivare verksamhet och minskar miljöpåverkan som beror på postningen av pappersfakturor.

En effektiv verksamhet gynnar våra kunder

I ett arbetspensionsbolag inverkar både verksamhetens effektivitet och bolagets solvens på de kundåterbärningar som betalas till kunderna och som minskar arbetsgivarnas slutliga försäkringsavgift.

Effektiviteten beskrivs med omkostnadseffektiviteten, dvs. hur stor andel av omkostnadsinkomsten som bolaget

Under 2018 var vi aktivt med i arbetspensionsbranschens gemensamma arbetsgrupper för att bygga upp och införa inkomstregistret för att säkerställa ett så kvalitetsmässigt gott slutresultat som möjligt. Vi gjorde också en hel del ändringar och uppdateringar i våra egna system och utbildade personalen ingående. Målet var att kunna ge kunderna råd förutom om ändringarna i arbetspensions-

“ **Högklassiga kundkontakter är utgångspunkten i vårt dagliga arbete.**

använder för rörelsekostnader. År 2018 var Elos rörelsekostnader 74,9 procent av försäkringsavgiftens omkostnadsinkomst. Elo överför 71,9 miljoner euro till kundåterbärningar för 2018, vilket motsvarar 0,54 procent av ArPL-lönesumman.

Vi stödde kunderna i förberedelserna för det nationella inkomstregistret

Inkomstregistret togs i bruk den 1 januari 2019. I fortsättningen anmäler alla arbetsgivare sina arbetstagares löneuppgifter till endast ett ställe, dvs. till inkomstregistret. Anmälningarna till inkomstregistret ersätter de tidigare anmälningarna till bland annat arbetspensionsbolaget och skatteförvaltningen. Elo får nödvändiga uppgifter för arbetspensionsförsäkringen från inkomstregistret och det har lagstadgad rätt till uppgifterna.

försäkringen även i de grundläggande frågorna som gäller själva inkomstregistret.

Vi ansåg att det var särskilt viktigt att informera om ändringarna i god tid på förhand. Vi informerade kunderna om inkomstregistret under hela 2018 i olika kanaler, bland annat om på vilket sätt det lönar sig att förbereda sig för inkomstregistret, vilka åtgärder ändringen kräver av våra kunder samt vilken inverkan inkomstregistret har på arbetspensionsförsäkringen och Elos tjänster. Vi ville stöda våra kunder i införandet av inkomstregistret och hjälpa dem genom övergångsskedet så smidigt som möjligt.

I inkomstregistret kan varje inkomsttagare också granska sin lön som betalats den 1 januari 2019 och därefter.

Finansieringslösningar som sätter fart på företagens tillväxt

Tillsammans med andra finansiärer erbjuder vi mångsidiga och individuella finansieringslösningar som tar hänsyn till kundernas behov och som stöder de finländska företagens tillväxt och konkurrenskraft.

De huvudsakliga finansieringsprodukterna är återlån och investeringslån samt SM-företagslån för finansieringsbehovet i små och medelstora företag. I vårt finansieringsutbud ingår också mellanfinansiering och direkta kapitalinvesteringar. Företagen kan ansöka om finansiering från Elo för investeringar, företagsköp, omstruktureringar av innehav och finansiering, internationalisering samt för behovet av rörelsekapital.

Vi erbjuder kompletterande finansiering tillsammans med andra finansiärer, t.ex. banker, skadeförsäkringsbolag, Finnvera och Garantia.

Elo är en betydande fastighetsägare och hyresvärd

Elo är en av Finlands största fastighetsägare och hyresvärdar. Vi äger sammanlagt över 7 000 hyresbostäder och cirka 600 000 m² affärslokaler.

I våra fastighetsplaceringar föredrar vi objekt som ligger invid välfungerande kollektiva trafikförbindelser och förbindelser för lätt trafik, i stadscentra i nära anslutning till befintlig samhällsstruktur samt i trafikmässiga knutpunkter.

Ungefär 800 finländska företag verkar i lokaliteter som ägs av Elo. Vårt utbud av affärslokaler innehåller moderna och omformbara alternativ både för små och stora företag. Vi strävar efter att skapa optimala verksamhetsförutsättningar för våra kunder i affärslokalerna. Bland hyresobjekten finns bland annat olika kontorslokaler, köpcentrum och andra affärslokaler samt logistik- och lagerlokaler.

År 2018 färdigställde två nya bostadsobjekt som vi låtit uppföra i Esbo och Kervo omfattande sammanlagt cirka 200 bostäder. Det pågår även ett byggnadsprojekt omfattande 70 nya hyresbostäder i Hasselbacken i Vanda.

Elo fungerar också som en aktiv fastighetsutvecklare och byggherre. I utvecklings- och saneringsprojekt koncentrerar vi oss på energieffektiva och hållbara lösningar. Genom ansvarsfulla handlingssätt strävar vi efter att minimera fastigheternas miljöbelastning och att säkerställa en hög kundtillfredsställelse.

God arbetshälsa ger längre yrkesbanor

Vi har ett nära samarbete som bygger på kunskap och behov med våra kunder och månar om en stark kompetens i arbetshälsaledning.

Hanteringen av risken för arbetsförmåga hjälper företagsledningen att förebygga att yrkesbanorna avbryts i förtid, att minska kostnaderna för invalidpensioner och sjukfrånvaro och att leda arbetsförmågan strategiskt under arbetstagarnas hela yrkesbana. Genom en systematisk och målinriktad arbetshälsaledning stöds personalens förmåga och motivation att handla så att företagets mål uppnås. Syftet med Elos arbetshälsöverksamhet är att trygga arbetshälsaledningskompetensen i våra kundföretag och därigenom deras affärsmässiga framgång.

Finansinspektionens anvisningar och rapporteringsföreskrifter om verksamhet som avser att hantera risken för arbetsförmåga i arbetspensionsförsäkringsbolagen styr för egen del utvecklingen och utbudet av arbetshälsotjänster. Enligt anvisningarna kan kostnaderna för verksamhet som avser att hantera risken för arbetsförmåga endast täckas med den andel som uppbärs för hanteringen av risken för arbetsförmåga i ArPL-avgiften. Anvisningarna förutsätter också att kunderna deltar i kostna-

derna för arbetshälsoprojektet med minst samma penningsumma som arbetspensionsbolaget.

Målet är att se till att de arbetshälsoprogram som vi finansiellt stöder i våra kundföretag bidrar till att förlänga yrkesbanorna och på så sätt till att minska andelen invalidpensioner.

Stöd till företagsledningen genom arbetslivets brytningsskede

Arbetslivets brytningsskede och höjningen av pensionsåldern medför stora utmaningar för arbetsförmågan och förlängningen av yrkesbanorna. I takt med att gamla arbetsuppgifter försvinner uppkommer det nya som förutsätter ny kompetens och ständig inlärnin under hela yrkesbanan. Arbetsgivarna, förmännen och arbetstagarna bär själva ett stort ansvar för att upprätthålla sin kompetens. Experterna inom våra arbetshälsotjänster samarbetar med kundföretagens företagsledning i hanteringen av personrisker.

Förutsättningarna för en så obruten yrkesbana som möjligt skapas redan på den första arbetsplatsen. Därför är det viktigt att de unga kommer in i arbetslivet så tidigt som möjligt. Under yrkesbanan uppstår det livssituationer som inverkar på arbetsförmågan på olika sätt och som minst förutsätter t.ex. flexibla arbetstider eller omskolning. Vi stöder kundföretagen i arbetshälsaledningsarbetet, som ger både verktyg och metoder att stöda arbetstagarnas arbetsförmåga både i början av och under yrkesbanan ända fram till pensionsåldern.

I den åtstramade globala och inhemska konkurrensen är en kunnig personal företagets och Finlands viktigaste konkurrensmedel. På individnivå stöder arbetet det övergripande välbefinnandet. Utöver försörjning ger arbetet även möjligheter att utvecklas, att knyta sociala relationer och att känna att man lyckas. En välmående och motiverad personal är ett livsvillkor för varje organisation och en förutsättning för framgång. Den är produktiv och engagerad i sin arbetsplats, vilket förbättrar företagets konkur-

renskraft. Dessutom är anställda som mår bra sällan borta från arbetet, vilket ger besparingar i sjukfrånvarokostnaderna. God arbetshälsa förebygger också arbetsförmåga.

Arbetshälsoledning utgör en viktig del av företagets strategi

Arbetshälsoledning är förebyggande, målinriktat och långsiktigt arbete som genomförs i samarbete mellan flera olika aktörer i syfte att främja arbetstagarnas arbetsförmåga och chefernas beredskap att leda detta arbete. God arbetshälsoledning leder till god arbetshälsa. Konkret syns verkningarna i form av minskade kostnader för sjukfrånvaro och arbetsförmåga samt i form av förbättrad produktivitet. Genom framgångsrik arbetshälsoledning skapas förutsättningar för att arbetstagarna ska lyckas i sitt arbete och företaget ska uppnå sina mål.

Vi tillhandahåller skraddarsydda verktyg, utbildningar och expertstöd som kartlägger styrkorna och personriskerna i kundföretag av olika storlek och i olika tillväxtskede. Våra experter på arbetshälsofrågor fungerar som samarbetspartners för kundföretagens ledning i hanteringen av personrisker. Tack vare vårt nätverk kan vi nå kunder runt om i hela Finland. Våra lokala experter får utmärkt respons både av våra kunder och samarbetspartners.

Under 2018 genomförde vi flera arbetshälsoprojekt tillsammans med kunderna. Det är viktigt att åtgärderna hänförs till identifierade risker för arbetsförmåga i företagen, genomförs systematiskt och att resultatet av dem följs upp.

Vi följer kontinuerligt upp effekterna av vårt arbete med olika verktyg. År 2018 gav de kunder som svarade på enkäten om våra kundbesök oss rekommendationsvärdet (n=139), NPS 92. **(GRI 102-44)** Med hjälp av det

verktyg för arbetshälsoledning som finns i Elos webbtjänst bedömer vi tillsammans med våra kunder effekten av genomförda projekt och erfarenheterna av dem. Med hjälp av verktyget ser vi vilka åtgärder som fungerat bra, vad det lönar sig att utveckla i fortsättningen och vad som det inte lönar sig att göra på nytt.

Elos mätare av arbetsklimatet togs i bruk 2017. Enkäten har redan utnyttjats av cirka 250 kundorganisationer, av vilka största delen låter göra enkäten regelbundet varje eller vartannat år för att följa upp hur välbefinnandet i arbetet utvecklas på den egna arbetsplatsen. Hittills har ungefär 16 000 personer svarat på enkäten.

Utbildning ger nya perspektiv på och säkerhet om arbetshälsoledning

Vi ordnade sammanlagt 35 utbildningar och webbseminarier om arbetshälsoledning riktade till alla våra kunder under 2018. Representanter för cirka 700 kundföretag deltog i evenemangen som ordnades på elva orter runt om i Finland.

Utbildningarnas innehåll byggs utifrån kundernas behov. Utbildningarna ger färdkost bland annat för att hantera krävande situationer i chefsarbetet, för att stöda arbetstagare i ett tidigt skede vid risk för arbetsförmåga, för ett coachande ledarskap och bemötandet av unga arbetstagare. Kunderna upplevde att arbetshälsoutbildningarna var högklassiga och nyttiga. De värdesatte framför allt de aktuella temana, sakkunniga föreläsarna och de verktyg de fick på utbildningarna för sitt eget arbete. Deltagarna betygsatte utbildningarna med i genomsnitt 4,4 på skalan 1–5 och 94,3 procent av dem skulle rekommendera utbildningarna.

Elo ordnade 2018 för första gången ett utbildningsprogram i arbetshälsoledning (Työhyvinvoinnin superosaaja), till vilket vi bjöd in personer som ansvarar för arbetshälso-

BLOGG

”DEPRESSION FÅR INTE VARA ETT HINDER FÖR ATT DELTA I ARBETSLIVET.”

En ansvarsfull arbetsplats stöder sina arbetstagare också vid mental ohälsa.

ELOS BLOGG (PÅ FINSKA)
14.9.2018: >

CASE

STÖD FÖR ATT UPPRÄTT- HÅLLA ARBETSFÖRMÅGAN

År 2018 berodde 29 procent av de beviljade invalidpensionerna på en sjukdom i den mentala hälsan. Mentala sjukdomar orsakar i allt större grad både tillfällig och bestående arbetsförmåga. Då man på arbetsplatserna tar hänsyn till begränsningarna i funktionsförmågan på grund av sjukdom är det ofta också möjligt för personer med depression att fortsätta i arbetet.

Under 2018 publicerade vi en handbok som grundar sig på en kanadensisk ursprungspublikation. Handboken är avsedd för arbetsplatserna för alla dem som kan stöda personer som insjuknat i depression och hjälpa dem att klara sig i arbetet eller att återgå till arbetet efter en sjukdomsperiod trots symtomen.

Handboken innehåller de bästa forskningsrönen förenat med information som grundar sig på de yrkesutbildades sakkunskap och dessutom berättar insjuknade om sina erfarenheter. Med hjälp av de praktiska tipsen i handboken kan man på arbetsplatserna utveckla bättre handlingsmodeller för att hantera arbetsförmåga som beror på depression på arbetsplatserna. Elos kunder kan ladda ner handboken (på finska) i Elos webbtjänst.

ledningen från 74 kundföretag. Utbildningshelheten räcker ungefär ett år och hjälper företagen att hantera riskerna och kostnaderna för arbetsförmåga. Utbildningens mål är att deltagarna ska främja den systematiska arbetshälsaledningen i sina egna organisationer med hjälp av samarbetspartners och Elos verktyg för arbetshälsaledning.

Arbetslivets brytningsskede och höjningen av pensionsåldern medför stora utmaningar för arbetsförmågan och förlängningen av yrkesbanorna.

Dessutom ger utbildningen färdigheter att reda ut företagets utvecklingsbehov och att rikta åtgärderna så att de inverkar på riskerna för arbetsförmåga. Utbildningen består av fyra närstudiedagar och av ett studiearbete om utvecklingen av arbetshälsaledningen.

Deltagarna har gett mycket positiv respons på utbildningen. Våra kunder anser att de haft nytta av utbildningshelheten och de har fått konkreta idéer och stöd av varandra för sitt eget arbete samt verktyg för arbetshälsaledning för det praktiska arbetet i företagen. NPS för den första utbildningshelheten i arbetshälsaledning "Työkyvyn superosaaja" var i genomsnitt 76.

Effektfulla åtgärder och effektiva verktyg

Vi vill försäkra oss om att effekten av projekt och åtgärder är starkt framhåvd i våra tjänster för arbetshälsaledning. Under 2018 fortsatte vi ett nära samarbete med Arbetshälsainstitutet för att kunna erbjuda arbetsplatserna arbetshälsaledningsverktyg som bygger på evidensba-

serad kunskap. Vi satsade särskilt på utbildningen Työuran uurtaja® (TUURA): vi ordnade tre coachingutbildningar tillsammans med Arbetshälsainstitutet under året och vi deltog i fem utbildningar av kamratgrupper.

De av våra kunder som ansvarar för arbetshälsaledning och som deltagit i coachingutbildningen Työuran uurtaja

kan utbilda kamratgrupper i sin egen organisation. Kamratgruppsutbildningen hjälper arbetstagare som har utmaningar med arbetsförmågan i sitt arbete att själva komma till insikt om de metoder med vilka de kan utveckla sin kompetens och på vilket sätt de egna arbetsuppgifterna kan ändras så att de är lämpliga med tanke på arbetsförmågan. Om utmaningarna i anslutning till den egna hälsan eller kompetensen tidigare har känts övermäktiga, kan utbildningen inge hopp och iver inför framtiden.

Samarbetet med Arbetshälsainstitutet fortsätter 2019 t.ex. med gemensamma utbildningsevenemang och Työuran uurtaja -utbildningar.

Serviceutveckling och lokalt kunnande för kundernas behov

Våra webbtjänster om arbetshälsaledning innehåller information och verktyg om hur förmansarbetet och arbetshälsan kan utvecklas i det dagliga arbetet, t.ex. Handboken om arbetshälsaledning.

Genom att använda våra webbtjänster får våra kunder snabbt en helhetsbild av nuläget vad gäller arbetshälsaledningen i företaget. Företagen kan följa upp och bättre förutse kostnaderna av invalidpensioner. I sin helhet styr tjänsten mot en mer strategisk arbetshälsaledning och förebyggande arbete, som å sin sida förbättrar förutsebarheten och ger kostnadsbesparingar.

År 2018 stärkte vi vår regionala arbetshälsokompetens i Västra Nyland, Egentliga Finland och Satakunta.

De små och medelstora företagen är betydande sysselsättare i hela landet. För att bättre kunna betjäna våra små och medelstora företag kunder tillsatte vi ett team som enkom koncentrerar sig på dem och vars sammanslagna kompetens motsvarar behoven i små och medelstora företag.

En sporrande arbetsgemenskap, ett gott chefsarbete och ledarskap stöder de unga

Vi deltog i S-gruppens omfattande treåriga projekt Nuori Mieli Työssä. År 2018 genomförde Arbetshälsainstitutet i samarbete med Elo och S-gruppen en enkät bland de anställda i S-gruppen som är under 25 år. Målet med enkäten var att reda ut vilka förväntningar de unga arbetstagarna inom handelsbranschen har på arbetslivet och att kartlägga deras arbetsförmåga och välbefinnande i arbetet. Av enkätsvaren framgick det att de unga värdesätter en god och sporrande arbetsgemenskap, ett gott chefsarbete samt möjligheter att samordna arbetet och det övriga livet.

Det framgick också att de ungas tro på sina arbetslivsfärdigheter i huvudsak är på en god nivå. Säkerställandet av det egna orkandet, identifieringen av de egna styrkorna och problemlösningen i anslutning till arbetet upplevs emellertid som svårt bland de unga arbetstagarna.

Projektet fortsätter 2019 genom att förankra resultaten i introduktionen och det dagliga chefsarbetet inom S-gruppen. Resultaten kommer också mer omfattande att utnyttjas till

förmån för Elos kundföretag som en del av utbildningsutbudet och informationsinnehållen.

Nya dialoger mellan generationerna

År 2008 ordnade Elo en seminarieturné kring arbetslivs-temat "Hulluna työelämään". Morgonmöten ordnades på åtta orter och samlade företagsledare, företagare och studeranden för att diskutera framtidens ledarskap i workshops.

Tack vare turnén fick deltagare som representerade olika generationer möjlighet att skapa sig en bättre bild av de egna och andras förväntningar på arbetslivet och ledarskapet samt av handlingsätt och verktyg. I samband med workshopparna bildades mentorpar av studerande och ledare, vilka har för avsikt att hålla kontakt under ett års tid.

Utredning av företagarnas framgångsförutsättningar

Under 2018 utredde vi i samarbete med Företagarna i Finland hur de företagare som verkar i Finland mår och vilka olika faktorer som inverkar på deras välbefinnande, såsom kompetensen i anslutning till företagandet och de personliga resurserna.

De företagare som svarade på enkäten kan indelas i fyra grupper: de som är inspirerade över företagandet (69 %), de som känner oro för att de är otillräckliga (16 %), de som knogar på under mörka moln (10 %) och de som drivit in i en återvändsgränd (5 %). Resultaten visar att majoriteten av företagarna är nöjda med företagandet och känner att arbetet flyter. Beträffande de företagare som mår bra utgjordes framgångsfaktorerna särskilt av företagets anpassningsförmåga, kunskaperna i ekonomi och ledarskap, försäljnings- och marknadsföringskompetensen samt goda relationer till finansörer och en finansiellt målinriktad affärsverksamhet. Även nätverkens betydelse framhölls.

Avsikten är att utnyttja undersökningsresultaten i framtidsgandet av koncept som i allt större grad stöder och betjänar företagare så att de kan skapa förutsättningar för framgång i sin företagsverksamhet.

CASE

PSYKOSOCIAL BELASTNING FRAMHÄVS I ARBETE SOM KRÄVER VÄXELVERKAN

En kombination av situationer som kräver växelverkan och ett expert- och informationsarbete kan skapa betydande psykosocial belastning, som obehärskad kan leda till att arbetsförmågan försämras. Under 2019 kommer vi att utveckla nya, fördjupade handlingsätt och att hitta beprövade metoder som kan hjälpa våra kunder att förstå och hantera psykosocial belastning.

Vi kommer också att satsa på utbildningar i mental hälsa, att utveckla verktyg för identifiering av risker som inverkar på den mentala hälsan och för bedömning av vidtagna åtgärders effektivitet. Vi fortsätter också det redan pågående intensiva arbetet för att främja samarbetet mellan experterna på arbetshälsa och yrkesinriktad rehabilitering.

Vi ser till både nuvarande och framtida pensionstagare

Vi bär ansvar för pensionsskyddet för totalt 237 900 nuvarande pensionstagare och 520 000 framtida pensionstagare. År 2018 utbetalade vi pensioner för totalt 3 265 miljoner euro.

Pensioneringen vänder upp och ner på den dagliga tillvaron. Då kunderna lämnar arbetslivet bakom sig, förändras deras sociala relationer, dagsrytm och utkomst. Stora livsförändringar inverkar även på deras anhöriga. För våra kunder är det särskilt viktigt att vi tillsammans med dem reder ut olika pensioneringsalternativ och de praktiska sakerna. Vi vill att kunderna ska kunna sköta sina ärenden med oss så smidigt och felfritt som möjligt och att alla våra kunder bemöts jämlikt och rättvist.

Under 2018 utfärdade vi på ansökan cirka 25 200 (26 100), dvs. 3,5 procent färre pensionsbeslut än året innan. I syfte att försäkra oss om att det inte uppstår avbrott i kundernas försörjning då de övergår i pension, strävar vi efter att hålla handläggningstiderna för pensionsansökningarna så korta som möjligt och att utfärda tydliga beslut av hög kvalitet. Vi följer kontinuerligt upp kvaliteten på pensionsbesluten för att säkerställa att våra kunder får korrekta pensionsbeslut i rätt tid.

Elo är ett av de snabbaste bolagen inom arbetspensionsbranschen då det gäller att utfärda pensionsbeslut. År 2018 utfärdade vi pensionsbesluten cirka 8 (11) dagar eller 20 (25) procent snabbare än i genomsnitt i de övriga arbetspensionsbolagen. Som den största arbetspensionsförsäkraren av företagare kunde vi utfärda pensionsbesluten till företagare i genomsnitt 30 (33) procent snabbare än i genomsnitt i de övriga arbetspensionsbolagen.

Bättre kundservice med teknologi och kompetens

Våra kunder förtjänar en okomplicerad och sakkunnig service i alla våra kanaler. År 2018 fortsatte vi att satsa på flerkanalsservice och att ytterligare förenkla skötseln av ärenden särskilt via nätet. Beroende på förmån mottar vi 20–80 procent av ansökningarna via de elektroniska kanalerna. De kunder som nu söker om pension kan sköta sin ansökan elektroniskt från början till slut. Under

2018 tog vi i bruk en papperslös tjänst, i vilken våra kunder också kan få sitt pensionsbeslut och andra brev till pensionstagarna i elektronisk form i stället för på papper, om de så önskar.

Våra kunder är mycket nöjda med Elos service. I pensionsärenden besvarar vi kundernas samtal på i genomsnitt 10 sekunder och vår svarsprocent på samtalen till servicenumren är 99. Vår telefontjänst fick rekommendationsvärdet (NPS) 72,5. **(GRI 102-44)** Av dem som svarade på pensionstjänsternas enkät om kundtillfredsställelsen gav 86,2 procent Elo ett berömligt betyg. Kunderna har tackat oss särskilt för vår kompetens, tjänstvillighet och tillgänglighet.

Under 2018 fortsatte vi att utveckla webbtjänsten och att utvidga dess funktioner. Vi tog med våra kunder i utvecklandet av webbtjänsten bland annat genom att bredda insamlingen av kundrespons, intervjua våra kunder och låta dem testa webbtjänstens användbarhet.

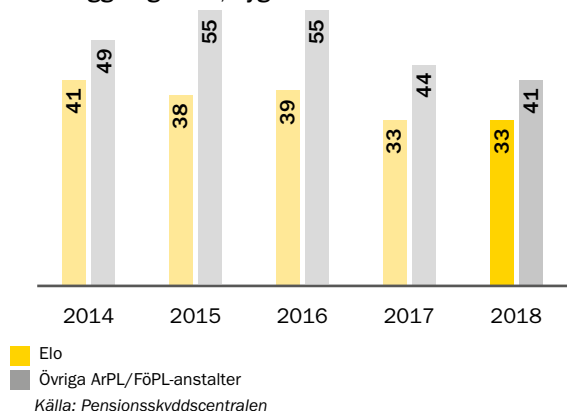
Kundernas genomsnittliga rekommendationsvärde (NPS) för webbtjänsten var 55,2.

Vi fortsatte satsningarna på att utveckla vår kundservicekultur genom att utbilda personalen, särskilt inom telefontjänsten. Dessutom förbättrade vi arbetstagarnas färdigheter att betjäna kunderna via chatt. Vi håller starkt fast vid att våra arbetstagare har bästa möjliga kunskaper om pensioner och hur man ansöker om pension.

Vi utnyttjar ny teknologi, såsom robotik och dataanalytik i uppbyggnaden av tjänsterna och effektiviserar behandlingen så att kunderna ska få sina pensionsbeslut snabbare och för att se till att besluten håller god kvalitet. Analytiken underlättar och stöder pensionsexperternas behovsprövade arbete. Analytik och robotik används även som hjälp för att säkra beslutsverksamhetens kvalitet.

Tack vare automationen kan våra kunder som snabbast få ett beslut om partiell förtida ålderspension redan samma dag som ansökan inlämnades.

**Pensionsansökningarnas
handläggningstider, dygn**

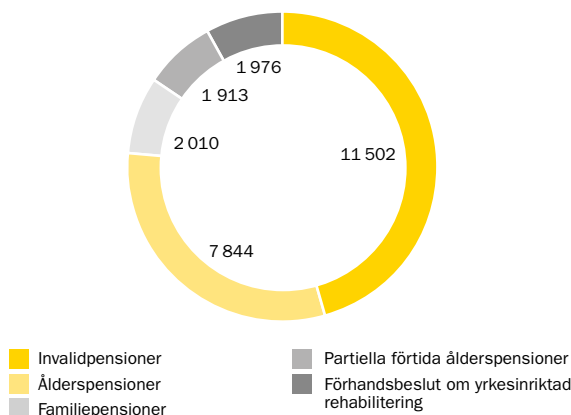

Inkomstregistret inverkar på beviljandet av ålderspension

Under 2018 förberedde vi oss i omfattande grad för de ändringar som inkomstregistret medför. Inkomstregistret orsakar också ändringar i processen för beviljande av pension. För att ålderspension ska kunna beviljas och för att pensionsbeloppet ska kunna uträknas ska arbetsgivarna anmäla att anställningen upphört och de sista löneuppgifterna till inkomstregistret. Inkomstregistret inverkar således i betydande grad på beviljandet av ålderspensioner och på våra kunders utkomst.

Från ingången av 2020 kommer inkomstregistret att utvidgas så att det också gäller förmåsuppgifter, vilket innebär att även Elo anmäler utbetalda pensioner till systemet. Vi kommer också att utnyttja de uppgifter som andra förmånsutbetalare, t.ex. FPA, anmält, vilket påskyndar pensionshandläggningen och förbättrar beslutens riktighet.

Antalet pensionsbeslut per pensionsslag

BLOGG

”FEM SAKER SOM DEN UNGA BÖR KÄNNA TILL OM SITT ARBETSPENSIONSSKYDD”

Elo genomförde en arbetslivs- och pensionsenkät bland 17–30-åringar för att kartlägga de ungas förväntningar på arbetslivet, pensionskunskaper och förtroende för pensionssystemet. Endast 10 procent kände till på vilket sätt pension tillväxer.

ELOS BLOGG (PÅ FINSKA)
24.9.2018: >

Rehabilitering är vägen tillbaka i arbetslivet

Yrkesbanan behöver inte sluta i förtid på grund av att arbetsförmågan försvagats. Yrkesinriktad rehabilitering gör det möjligt att fortsätta arbeta t.ex. via omskolning eller genom att ändra företagsverksamheten.

Målet med yrkesinriktad rehabilitering är att förebygga bestående arbetsoförmåga genom att hitta lämpligt arbete, i vilket yrkesbanan kan fortsätta oberoende av begränsningarna i hälsotillståndet. Yrkesinriktad rehabilitering kan vara arbetsprövning, arbetsträning eller stödjande av studier. År 2018 omfattades ungefär 2 900 (2 900) rehabiliteringsklienter av yrkesinriktad rehabilitering som Elo stöder. Den vanligaste orsaken till rehabilitering var sjukdomar i stöd- och rörelseorganen. De mest använda rehabiliteringsformerna 2018 var arbetsprövning och arbetsträning.

Av dem som omfattades av Elos yrkesinriktade rehabilitering 2018 kunde 71 (74) procent återvänta till arbetsmarknaden. En ändamålsenlig rehabiliteringsplan som

sätts i verket i rätt tid är avgörande för att rehabiliteringen ska lyckas. Elos genomsnittliga handläggningstid för förhandsbeslut om yrkesinriktad rehabilitering var 19 (16) dagar.

År 2018 utfärdade vi på ansökan 2 000 (1 800) förhandsbeslut om rehabilitering, dvs. löften om att inleda rehabiliteringsåtgärder. Dessutom gav vi cirka 940 (ca 980) förhandsbeslut i samband med ett beslut om invalidpension i fall där förutsättningarna för rehabilitering uppfylldes. Totalantalet förhandsbeslut steg från året innan.

Om de yrkesinriktade rehabiliteringsåtgärderna inte är tillräckliga för att förbättra arbetsförmågan, kan delinvalidpension eller full invalidpension vara den rätta lösningen.

År 2018 gav vi på ansökan 11 500 (10 800) beslut om invalidpension, vilket är 6,8 procent fler än 2017. Arbetsoförmåga beror oftast på en sjukdom i stöd- och rörelseorganen eller en sjukdom i den mentala hälsan.

Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden ändrade endast 8,8 procent av de invalidpensionsbeslut som Elos kunder hade överklagat. För alla pensionsanstalters del var motsvarande siffra 13,6. Elo avslog 30,6 procent av de nya ansökningarna om invalidpension under 2018. Sammanlagt avslog arbetspensionsbolagen 31,6 procent av de nya ansökningarna om invalidpension.

Antalet ansökningar om invalidpension ökade under 2018. Någon klar faktor som skulle förklara det ökade antalet ansökningar har inte hittats. Antalet ansökningar

CASE

KONTAKT PÅ FÖRHAND SÄNKER TRÖSKELN ATT ÅTERGÅ TILL ARBETET

En av våra viktigaste uppgifter är att hjälpa våra kunder att förstå sina alternativ i olika levnadssituationer. På våren 2018 prövade vi en modell för att följa upp och stöda kunder som får rehabiliteringsstöd, dvs. tidsbestämd invalidpension. Syftet med den är att säkerställa att våra kunder är medvetna om sina alternativ och förmåner.

Modellen går ut på att vi individuellt kontakter våra kunder och kartlägger deras situation och vid behov hjälper vi dem vidare. På så sätt har kunderna bättre förutsättningar att hitta en lämplig väg att återgå till arbetslivet oberoende av sjukdomen. Samtidigt förebygger vi utslagning.

Vi har fått utmärkt respons på detta arbete av våra kunder. Kunderna har framför allt värdesatt det att vi gett information på ett lättförståeligt sätt, visat en genuin vilja att hjälpa och kunnat förutse behoven.

om yrkesinriktad rehabilitering har emellertid ökat mer än antalet invalidpensionsansökningar. År 2018 fick vi 10,5 procent flera ansökningar om rehabilitering än under 2017.

Vi har en viktig uppgift då det gäller att få arbetsgivarna att förstå vikten av att kartlägga risken för arbetsoförmåga och av förebyggande åtgärder. Som en del av arbetet strävar vi efter att säkerställa att arbetsgivarna är medvetna om hur viktigt det är att regelbundet följa upp riskerna för arbetsoförmåga. Vi stöder också arbetsgivarna att avvärja risken för arbetsoförmåga och ger dem färdiga, användarvänliga förebyggande verktyg.

Smidigare samarbete som stöd för arbetsförmågan

Vi utvecklar hela tiden vårt servicekoncept för arbetsgivare. Vår webbtjänst innehåller verktyg för chefer och HR, med vilka kundföretagen kan förutse, förebygga och hantera riskerna och kostnaderna för arbetsoförmåga. I webbtjänsten finns också aktuell information om invalidpension och förmåner samt om effekterna av yrkesinriktad rehabilitering för kundföretagens bruk. Vårt mål är att erbjuda våra kunder en så bra användarupplevelse som möjligt.

För Elo är det viktigt att samarbetet med företagshälsovården och arbetsgivarna fungerar sammanhängande. Vi utvecklar ett servicekoncept som underlättar informationsutbytet och påskyndar planeringen och genomförandet av de åtgärder som stöder och förbättrar arbetsförmågan.

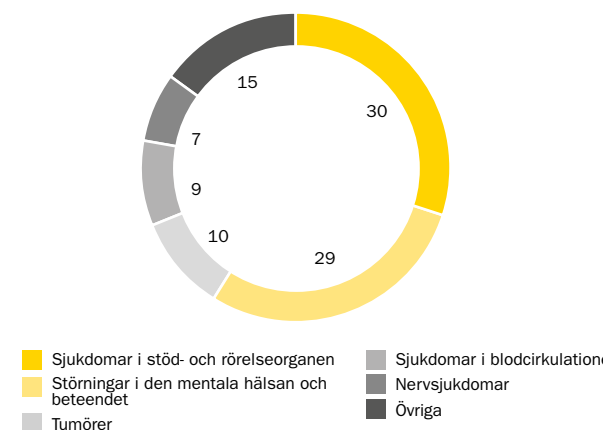
BLOGG

”YRKESINRIKTAD REHABILITERING GÖR DET MÖJLIGT ATT FORTSÄTTA I ARBETET”

Livet kan vara oförutsägbart. Rehabilitering är ett bra sätt att möjliggöra fortsatt arbete. Med tanke på försörjningen är det alltid ett bättre alternativ än invalidpension.

ELOS BLOGG (PÅ FINSKA)
12.3.2018: >

De medicinska orsakerna till beviljade nya invalidpensioner 2018 (%)

Ansvar för personalen

Vi vill vara en uppskattad och utvecklingsvillig arbetsplats, där var och en har möjlighet att lyckas. Verkställandet av visionen i det dagliga arbetet är vårt sätt att bära ansvar för personalen.

Elo uppgörs varje år en personalplan tillsammans med arbetstagarna. Målet med personalplanen är att se till att Elo har ett rätt antal rätt slags människor i de rätta uppgifterna och i rätt tid. I planen beaktas behoven som avser kompetensutvecklingen, organiseringen av arbetet, personalens arbetsförmåga och nödvändiga resurser. En viktig grund för Elos personalplan är bolagets affärsverksamhetsstrategi.

På Elos personalarbete inverkar förutom personalplanen även i betydande grad jämställds- och likabehandlingsplanen, utbildningsplanen, åtgärdsplanen för arbetshälsa samt resultaten av de årliga personalenkäterna och de utvecklingsåtgärder som planeras utifrån dem. Alla dessa kan härledas ur hörnstenarna i Elos företagskultur. Företagskulturens hörnstenar är "Elos sak är min sak", vilket beskriver ansvarstagandet, "Öppenhet och förtroende" som berättar

***En välmående
och kunnig per-
sonal garanterar
att kunden får
bästa möjliga
service.***

om att vi värdesätter varandra och har ömsesidigt förtroende samt "Kunderna och samarbetspartnerna i fokus" som beskriver vikten av att beakta kundsynvinkeln och att stöda samarbetspartnerna.

Likabehandling är ett villkor för mångfald

På hösten 2018 genomfördes i Elo för första gången en likabehandlingsenkät. Enkäten genomfördes i samband med personalenkäten och den besvarades av 78 procent av de anställda.

I Elo upplevs jämställdhets- och likabehandlingsfrågorna allmänt taget vara på en god nivå, eftersom medeltalet av alla svar var över 3 på bedömningsskalan 1–5. De bästa betyget fick det sociala umgänget inom alla undersökta delområden, dvs. mellan kvinnor och män, personer i olika åldrar och i olika anställningar samt likabehandlingen av minoriteter i det sociala umgänget.

i projekt och nya uppgifter fick en del kritisk respons, de ungas lönenivåer i förhållande till mer erfarna arbetstagare var avigsidan av samma sak. Enligt resultaten lyftes således likabehandling av personer i olika ålder fram som det viktigaste utvecklingsobjektet.

Ersättningen till de anställda grundar sig på belöningspolitiken

Elo har en belöningspolitik som syftar till att främja uppnåendet av Elos strategiska mål samt till att belöna rättvisa och likabehandling. Elo godkänner inte löneskillnader som beror på ålder, kön eller andra diskriminerande grunder. Lönesättningen grundar sig på alla organisationsnivåer på arbetets svårighetsgrad, arbetstagarens kompetens och hur den anställda sköter sina arbetsuppgifter.

År 2018 var genomsnittslönen för de kvinnor som arbetar i tjänstemanna- och expertuppgifter i Elo 84,7

“ På hösten 2018 genomfördes i Elo för första gången en likabehandlingsenkät.

Som svagast upplevdes lönesättningen och möjligheterna att göra karriär oberoende av variabel, såsom ålder, kön eller typ av anställning. Mellan olika kön, olika åldersgrupper och olika delar av organisationen upplevdes en viss mån av ojämlikhet vad gäller lönesättningen. Utöver lönesättningen lyftes även frågor kring åldern fram särskilt i de öppna svaren. Bland annat värdesättnings av äldre arbetstagare, möjligheterna att göra karriär och att delta

procent av männens genomsnittslön. I Elos ledning var kvinnornas genomsnittslön 105,3 procent av männens genomsnittslön. **(GRI 405-2)**

Resultaten av likabehandlingsenkäten utnyttjas i upprättandet av Elos jämställdhets- och likabehandlingsplan samt i utvecklingen av andra handlingsmodeller och anvisningar som gäller Elos personal. På hösten 2018 ordnades utbildning i likabehandling för den personal

/

/

/

som deltar i samverkansarbetet och för representanter för ledningen.

HR-tjänsterna utarbetar varje år en sammanfattning av jämställdhets- och likabehandlingsplanen, vilken behandlas på ett samarbetsforum motsvarande den delegation som avses i lagen om samarbete inom företag och i samarbetsavtalet. Samarbetsforumets viktigaste uppgiftsområde är att behandla olika personalfrågor som gäller hela personalen eller majoriteten av den. **(GRI 403-1)** Samarbetsforumet sammanträdde fyra gånger år 2018. Dessutom träffas personalledningen och förtroendemännen regelbundet ungefär varannan månad för att diskutera aktuella ärenden.

I Elo upplever vi att likabehandling är en förutsättning för en mångfaldig personal och förvaltning. För att genuint kunna utnyttja mångfald bör organisationen först godkänna sina medlemmar som jämlika och se olikhet som ett mervärde.

Kompetens för kundens bästa

I Elo är kompetens inte enbart den yrkesskicklighet som behövs i den egna arbetsuppgiften. Hos oss indelas kompetensen i tre delområden, vilka utgörs av kärnkompetens länkad till hela bolagets strategi, substanskompetens i anslutning till den egna arbetsuppgiften och handlingskompetens.

På hösten 2018 inledde Elo programmet Elossa 2013, som syftar till att väcka individer och funktioner att begrunda vilka förändringar arbetslivets brytningsskede kommer att medföra för våra arbetsuppgifter och kompetenskrav samt hur vi kan bereda oss för dem. **(GRI 404-2)** Programmet inleddes med ett evenemang om karriärsut-

bildning, vilket fungerade som ett diskussionsanförande om förändringarna i arbetslivet och om de individuella och organisatoriska kompetensbehoven i framtiden. Som stöd för den fortsatta diskussionen fick cheferna en handbok Elossa 2030. Elo erbjuder också karriärsutbildning, som genomförs tillsammans med en samarbetspartner för de anställda som behöver klarare riktning för den egna framtiden och vill diskutera den med en utomstående coach. År 2018 deltog 14 anställda i karriärsutbildningen. Erfarenheterna av karriärsutbildningen har varit goda och deltagarna har rekommenderat utbildningen för andra anställda. Elossa 2030-temat kommer även att behandlas framöver, bland annat i utvecklingssamtalen på våren 2019.

Under 2018 fokuserade utbildningen även på förberedelserna för införandet av inkomstregistret, stärkandet av kompetensen i dataanalytik samt föreläsningsserien "Sinä olet paras" (Du är bäst), som syftar till att förbättra kundernas serviceupplevelser. Målet med föreläsningsserien att öka förståelsen och kunskaperna hos varje anställd om vad som avses med en serviceupplevelse, hur goda serviceupplevelser uppstår och på vilket sätt varje anställd kan inverka på att skapa de bästa serviceupplevelserna inom branschen för våra kunder.

I slutet av 2018 avslutades Elos första Talent-program, vars syfte var att erbjuda de anställda nya utmaningar, nätverkande och möjligheter att utveckla Elos affärsverksamhet över enhetsgränserna. I det tvååriga Talent-programmet deltog 15 anställda i olika åldrar från olika delar av organisationen **(GRI 404-2)**.

Vårt eget webbkursutbud utökades med ett flertal kurser. Elos kurser i etiska affärsprinciper, dataskydd, säkerhet, kontinuitetshantering, skydd av personuppgifter

och operativa risker avläggs av alla anställda. Sammanlagt deltog de anställda i Elo i 2,5 utbildningsdagar 2018. **(GRI 404-1)**

Alla chefer genomför mål- och utvecklingssamtal med sina underställda minst en gång per år. Utvecklingssamtalen omfattar hela Elos personal **(GRI 404-3)**. I samband med samtalen begrundas det hur arbetstagaren klarar sig i sitt arbete, kartläggs kompetensbehoven och uppställs mål för det egna arbetet. HR-tjänsterna följer upp mål- och utvecklingssamtalens genomförande och ordnar vid behov utbildning utifrån observerade utbildningsbehov på bolagsnivå. Arbetstagarna sporras att delta i utbildning på eget initiativ.

Elo har en introduktionsprocess för nya arbetstagare. Då introduktionsprocessen är välplanerad och -organiserad, gynnar den både arbetsgivaren och arbetstagaren och slutresultatet är en motiverad och engagerad arbetstagare.

Nya anställda ombes lämna respons på introduktionen om tre månader och på nytt om sex månader efter att det inlett sitt arbete hos Elo. Svaren behandlas med respektive chef. I enkäten om introduktionen 2018 ansåg 62 procent att introduktionsprocessen var utmärkt, 19 procent att den var berömlig och 19 procent att den var god.

God arbetsförmåga borde vara alla förunnat

Elo har som mål att se till arbetshälsa och arbetsförmåga så att arbetstagare i olika åldrar upplever att de gör ett meningsfullt arbete och kan bevara både en hög arbetsmotivation och funktionsförmåga under hela sin yrkesbana för att i sinom tid kunna gå i pension i god kondition.

Elos koncept för arbetshälsa och arbetshälsaledning omfattar fysiskt och mentalt välbefinnande, kompetens samt arbete och arbetsgemenskap. Alla dessa delområden

CASE

DE UNGA MED I ARBETSLIVET

I Elo gör vi vad vi kan för att finländarna ska ha en lång och obruten yrkesbana, eftersom vi anser att det gynnar både individerna och samhället. De ungas sysselsättning är ett sätt att förlänga finländarnas yrkesbanor i början av deras karriär och är något som vi satsat på i Elo.

Vi deltog för fjärde gången i kampanjen "Vastuullinen kesäduuni" och avlönade 20 unga sommararbetare. Vi vill ge våra sommararbetare positiv arbetserfarenhet och å andra sidan lära oss av de unga och få idéer för utvecklandet av verksamheten. Vi har utvecklat en egen verksamhetsmodell Kesähessut kehittää, med hjälp av vilken våra sommararbetare kan nätverka och tillsammans sköta olika uppdrag som kommer från affärsfunktionerna för att på så sätt få bredare erfarenheter av sitt sommarjobb.

Vi samarbetar med ett flertal läroinrättningar och erbjuder de studerande en kontakt till företagsvärlden samt möjligheter att avlägga lärdomsprov och praktik. På hösten 2018 ordnade vi en seminarierie "Hulluna työelämään" på åtta universitetsorter för att föra samman de studerandena med beslutsfattarna i företagen.

inom arbetshälsan utvecklas och följs upp i samverkan mellan arbetarskyddskommittén, HR-tjänsterna, företags-hälsovården och andra samarbetsgrupper. Arbetshälsa och arbetarskydd verkställs varje år med hjälp av den arbetarskydds- och arbetshälsoplan som upprättas varje år.

Utvecklandet av arbetshälsan och arbetarskyddet sker i främsta hand i samarbete mellan arbetsgivaren, personalen, chefer och enskilda anställda och grundar sig på ömsesidig växelverkan och gemensamma framsteg. Arbetarskyddet omfattar alla som arbetar på vår arbetsplats. Alla anställda är ansvariga för att undvika onödiga risker och att se till både den egna och andras arbetssäkerhet och arbetsmiljö.

Utvecklingen av arbetarskyddet och arbetshälsan koordineras i Elo av en arbetarskyddskommitté, som sammanträdde fem gånger under 2018. I arbetarskyddskommittén deltar förutom representanter för arbetsgivaren och personalen även experter från företagshälsovården. **(GRI 403-1)**

År 2018 låg fokus inom arbetarskyddet på att minska psykosociala belastningsfaktorer och att förebygga sjukdomar i stöd- och rörelseorganen.

På våren 2018 genomfördes en enkät som kartlade de psykosociala belastningsfaktorerna i Elo. Ungefär hälften av de anställda svarade på enkäten, men i vissa delar av organisationen, t.ex. inom pensions- och utvecklingstjänsterna, var svarsprocenten nästan 80 procent. De psykosociala belastningsfaktorerna är faktorer som ansluter sig till arbetets innehåll och hur arbetet är ordnat samt till de sociala relationerna i arbetsgemenskapen, vilka kan orsaka arbetstagaren negativ belastning.

Enkäten som kartlade de psykosociala belastningsfaktorerna gjordes för första gången och därför finns det inte några jämförelseuppgifter att tillgå. De största psykosociala belastningsfaktorerna i Elo är avbrotten i arbetet samt brådska och en stor arbetsmängd.

Resultaten av enkäten om de psykosociala belastningsfaktorerna utnyttjades i en bedömning av olägenheter och riskfaktorer i arbetet, som genomfördes i slutet av 2018. Bedömningen i fråga uppdateras vart tredje år. I de olika funktionerna och enheterna söker man aktivt efter lösningar för att avlägsna eller minska belastningsfaktorer.

För alla dem som är delvis arbetsförmögna gjordes en bedömning av arbetsförmågan och utarbetades en hälsoplan. Elo har årligen 10–15 personer som är delvis arbetsförmögna.

År 2018 genomfördes planenligt en arbetsplatsutredning i funktionen ekonomi och övervakning av placeringsrisker.

Nolltolerans för trakasserier och diskriminering

Elo har nolltolerans då det gäller trakasserier och all slags diskriminering. Alla anställda i Elo förutsätts ha ett normalt, gott och sakligt beteende. Inga former av dåligt bemötande, mobbning, diskriminering, sexuella trakasserier eller ofredande tolereras. Om trakasserier eller diskriminering av någon orsak uppdagas, ingriper man utan dröjsmål. Under 2018 ombads de anställda berätta om sina erfarenheter av trakasserier både i personalenkäten och i likabehandlingsenkäten. I likabehandlingsplanen hade två procent av svarandena observerat trakasserier och en procent hade observerat sexuella trakasserier. Sex procent av svarandena rapporterade om osakligt språkbruk.

Elo har anvisningar för utredningen av mobbningsfall, vilka finns tillgängliga för hela personalen på intranätet. Anvisningarna har också behandlats med chefer och arbetarskyddsfullmäktige. Det ligger i alla parterers intresse att man ingriper så fort som möjligt. Ingen ska behöva tåla psykiskt våld eller dåligt bemötande. Även den som anklagas för trakasserier har rätt att bli hörd och att få ett rättvist bemötande. Arbetarskyddslagen förpliktar

arbetsgivaren att vidta åtgärder då den fått kännedom om trakasserier eller osakligt bemötande som medför olägenheter eller risker för en arbetstagares säkerhet och hälsa. Utredningen av mobbning beskrivs både ur den mobbade, dennas chefs och arbetarskyddsfullmäktiges synvinkel.

(GRI 406-1)

Stöd i olika livssituationer

I Elo strävar man efter att beakta arbetstagarnas olika livssituationer och familjeförhållanden, t.ex. föräldrar med småbarn eller personer som tar hand om sina äldre föräldrar och att skapa så flexibla lösningar som möjligt för att samordna arbets- och familjelivet bl.a. genom flexibla arbetstider och möjligheter till distansarbete.

Största delen av de anställda kan distansarbeta, om de så önskar. Distansarbetet har ökat kraftigt. År 2018 arbetade de anställda sammanlagt 11 282 på distans.

År 2018 var 16 anställda partiellt vårdlediga.

Elo stöder anställda som ansvarar för att sköta sina anhöriga t.ex. genom att erbjuda möjlighet till individuell arbetstid enligt den egna deltidsprocenten, att hålla semester på deltid, oavlönad ledighet enligt plan samt till distansarbete och en omorganisering av arbetsuppgifterna. Elo har också en kamratstödgrupp för anhörigvårdare och cheferna har fått instruktioner om på vilket sätt de kan stöda arbetstagare som fungerar som anhörigvårdare.

Vårt mål är att pensioneringsåldern är minst den pensionsålder för ålderspension som föreskrivs i lagen eller eventuellt högre än så. År 2018 var den genomsnittliga pensioneringsåldern 63,5 år. Utredningen av behoven och förväntningarna hos anställda i olika ålder utgör en del av mål- och utvecklingssamtalen.

De anställda trivs länge i Elo. I genomsnitt räcker en anställning 13,5 år. Personalomsättningsprocenten var 4,6 procent år 2018. **(GRI 401-1)**

Resultaten av personalenkäten har förbättrats för varje år

I Elo genomför vi en personalenkät varje år. År 2018 svarade 87,5 procent av de anställda på enkäten. People-Power-indexet som beskriver hela enkäten var 71,1. Värdet överstiger normnivån i finländska expertorganisationer. Den goda utvecklingen fortsatte för sjätte året i rad; 2017 var indexet 69,8. I Elos första enkät i början av år 2014 var indexet 61,6. Om resultatet hade varit 72, skulle vi ha placerat oss i klassen AA-, dvs. i klassen god personaltillfredsställelse, vilket är vårt mål.

I Elo har man alltid studerat resultaten av personalundersökningen noggrant och planerat förbättringsåtgärder. Resultaten 2018 visar att detta långsiktiga arbete har burit frukt, eftersom den största positiva förändringen har skett i fråga om de ärenden som man tidigare var i genomsnitt missnöjdare med.

Svaren på frågan om lönesättningen är rättvis har kraftigast vänt i positivare riktning jämfört med resultatet för ett år sedan. Samma utveckling gäller också frågan som bedömer ett jämlikt och likvärdigt bemötande.

Upplevelsen av att det egna arbetet är meningsfullt är också klart positivare än tidigare, liksom även svaren på frågan om de anställda iakttar företagskulturens hörnstenar och bolagets handlingssätt. Vår eftersträlvade företagskultur utgör grunden för allt det vi gör och de anställda har allt starkare tillägnat sig betydelsen av vår företagskultur i det dagliga arbetet och kundkontaktarna.

BLOGG

EN TRYGG ARBETSPLATS ÄR FRI FRÅN TRASSAKERINGAR

#metoo-kampanjen lyfte fram sexuella trakasserier, men det är lika viktigt att också beakta annan osaklig behandling.

ELOS BLOGG (PÅ FINSKA)
11.4.2018 >

Ansvar för personalen i siffror

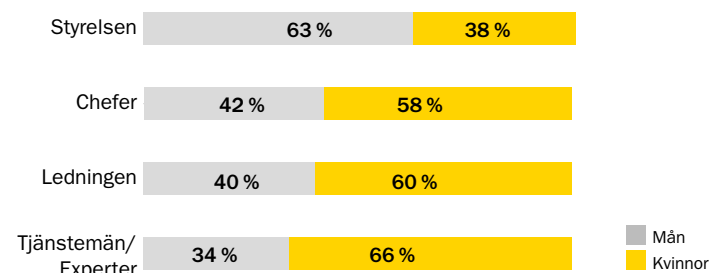
Personalens nyckeltal

2018

Genomsnittlig arbetsinsats	465,9
Andelen kvinnor, %	64,7
Männens andel, %	35,3
Arbetstagare på heltid, fast anställda, %	92
Arbetstagare på deltid, fast anställda, %	8
Visstidsanställda, %	10,0
De anställdas avgångsomsättning, fast anställda, %	4,26
Sjukfrånvaro, dagar/person	6,4
Genomsnittlig pensioneringsålder	63,5

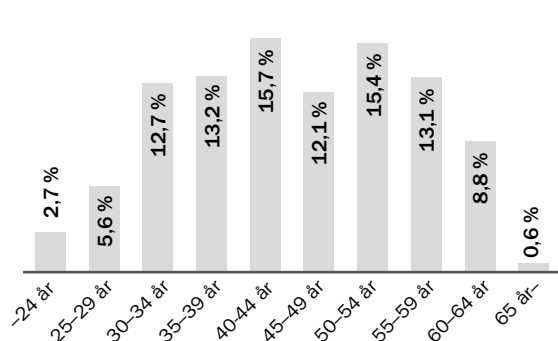
(GRI 403-2) (401-1b) (GRI 401-1)

Könsfördelningen i olika uppgifter

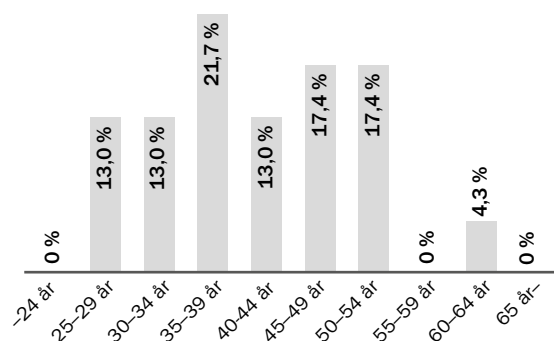

(GRI 405-1a)

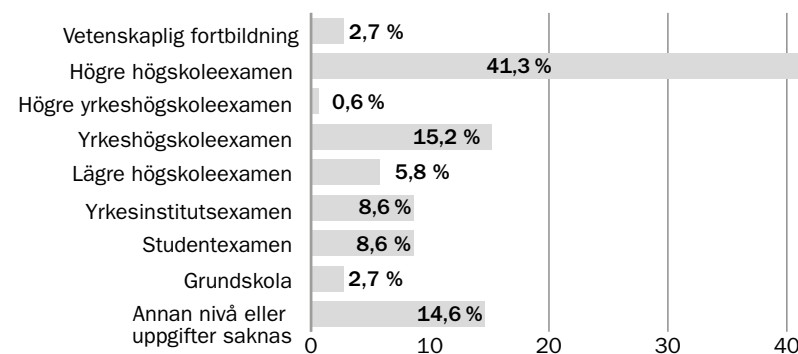
Åldersfördelning bland hela personalen

Åldersfördelning bland nyrekryterade 2018

Utbildningsfördelningen

Förvaltning och ansvarsfulla verksamhetsprinciper

Elos bolagsstyrning

Elos bolagsstyrning grundar sig på lagstiftningen. Elos regler för god bolagsstyrning grundar sig på rekommendationerna i Finsk kod för bolagsstyrning 2015, vilka Elo följer till den del de är tillämpliga på arbetspensionsbolaget. Anvisningarna i anslutning till Elos bolagsstyrning och en god förvaltning godkänns av Elos styrelse.

Rapporten om Elos bolagsstyrningssystem (CG-rapporten) har publicerats på Elos webbplats.

I bilden intill presenteras Elos förvaltning i sin helhet, myndigheterna som övervakar vår verksamhet samt lagar, förordningar och bestämmelser.

Compliance är en del av en ansvarsfull kultur

Compliance-funktionen hjälper Elo att uppfylla sina förpliktelser samt att främja och säkerställa regelefterlevnad i all verksamhet. Avsikten är att den för egen del stöder en ansvarsfull företagskultur.

Compliance-funktionen utgör en del av Elos interna kontroll, som är ordnad i syfte att övervaka att bolaget tillämpar myndigheternas bestämmelser samt allmän bästa praxis för intern kontroll. Den utgör också en del av Elos riskhantering, inom vilken målet är att stöda affärsverksamheten särskilt i identifieringen och hanteringen av juridiska risker och compliance-risker samt att övervaka och rapportera om dem till revisionsutskottet och ledningen. Även ansvarsfullhetsrisker, såsom risker i anslutning till de mänskliga rättigheterna, övervakas som en del av compliance-verksamheten.

Elo har en compliance officer som ansvarar för att leda compliance-organisationen. Elos compliance-organisation består förutom av compliance officer av femton regelefterlevnadsansvariga från bolagets olika enheter, vilka sköter uppgiften vid sidan av sin tjänst. Compliance gäller alla som arbetar i Elo, inte enbart dem som ansvarar för

compliance-funktionen. Verksamheten börjar från högsta ledningen, dvs. från styrelsen och verkställande direktören, vilka ansvarar för att bolagets verksamhet är lagenlig.

Elo har en fastställd process för behandlingen av observerade compliance-risker, där riskernas allvar beaktas. Compliance officer är i första hand ansvarig för behandlingen av alla risker och att rapportera om dem till styrelsen och verkställande direktören. Kritiska risker rapporteras omedelbart. (GRI 102-33) Elo har en compliance board, som förutom verkställande direktören har tre andra medlemmar. Direktionen har i uppgift att behandla och fatta beslut om mer allvarliga fall. Några kritiska compliance-risker realiserades inte år 2018. (GRI102-34)

Förutom regelefterlevnad ansvarar Elos compliance officer också för bland annat Elos insiderärenden och ärenden som gäller insiders närmaste krets samt för reglerna mot mutor och korruption.

Elo tillämpar en whistleblower-kanal för att det ska vara möjligt att anmäla eventuella orosmoment och misstankar om missbruk av insiderinformation även anonymt. Inlämnade anmälningar behandlas av compliance officer, som vid behov föredrar ärendet för compliance board för beslutsfattande. Elo har fastställda regler som skyddar anmälaren från påföljder. Det kom en whistleblower-anmälan under 2018.

Elos etiska uppförandekod

Elos etiska uppförandekod (Code of Conduct) fastställer hur Elo handlar i olika situationer. De bygger på hörnstenarna och handlingsmodellerna i Elos företagskultur och i dem beskrivs till vilken slags verksamhet bolaget och de anställda förbinder sig samt hur vi handlar i vårt dagliga arbete. Koden är en kort samling av all intern och extern reglering som gäller vår verksamhet. Noggrannare bestämmelser finns i Elos egna instruktioner i olika ärenden.

/

I den etiska uppförandekoden tas bland annat ställning till god bolagsstyrning, dataskyddsärenden, åtgärder mot mutor samt till arbetsliv och mänskliga rättigheter. Som en del av uppförandekoden bär varje anställd även ansvar för att följa den och att göra en anmälan vid misstanke om brott mot uppföranderegler. Elo har utarbetat en webbkurs i den etiska uppförandekoden som avläggs av alla de anställda i bolaget. **(GRI 412-2)**

Insiderregler

I Elo iakttas insiderreglerna enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, vilka syftar till att främja placeringsverksamhetens offentliga tillförlitlighet och att säkerställa att personalen är förtrogen med insiderreglerna och inte bryter dem ens oavsiktligt. Insiderreglerna tillämpas på Elos placeringsverksamhet samt på värdepappersaffärer som görs privat av personer som hör till bolagets insiders. De anställda hör till bolagets permanenta insiders antingen utifrån ställning eller uppgift. Insiderreglerna tillämpas också på tillfälliga insiders som kan få tillgång till projektspecifik insiderinformation.

En permanent insider är skyldig att be om tillstånd för att bedriva handel samt att göra en ägaranmälan, av vilken antalet förvärvade eller överlåtna aktier och/eller finansiella instrument framgår. För permanenta insiders som arbetar i Elo gäller även förbudet mot s.k. korttidshandel.

Enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag har var

/

och en rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag ur och kopior av uppgifterna i registret. Offentliga upplysningar om Elos insiders finns tillgängliga i Euroclears NetSire-system och det uppbärs inga avgifter för upplysningarna. En fysisk persons personbeteckning och adress samt namnet på andra fysiska personer än insiders är emellertid inte offentliga. (12 i § 3 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag). Elos insiderregister upprätthålls av bolagets compliance officer.

Regler mot mutor och korruption

Under 2018 tog Elo i bruk nya regler mot mutor och korruption. Under 2018 utvärderades Elos samtliga affärsverksamheter med hänsyn till riskerna för korruption utifrån de nya anvisningarna. **(GRI 205-1)**

Det ordnades egna utbildningar i reglerna mot mutor och korruption för Elos samtliga affärsenheter. Under 2019 kommer det att öppnas en webbutbildning i ämnet. **(GRI 205-2)** Elo fick inte kännedom om några fall av mutor år 2018. **(GRI 205-3)**

Anvisningarna för sponsring och samarbetsprojekt förnyades under 2018 som en del av reglerna mot mutor och korruption. Elos samarbetspartners offentliggörs på Elos webbplats varje år.

Q&A

VAD AVSES MED COMPLIANCE?

Compliance innebär att bolaget följer lagar, förordningar, myndighetsbestämmelser, praxisen inom branschen, god försäkringssed, bolagets interna riktlinjer och regler samt etiska handlingssätt.

Dataskydd och datasäkerhet får ökad betydelse

För oss innebär dataskydd att trygga integriteten för såväl våra person- och företagskunder som vår personal, dvs. att hålla deras uppgifter hemliga och att behandla dem omsorgsfullt.

Vi behandlar en stor mängd personuppgifter samt tillgångar som behövs för att sköta pensionsansvaren. I egenskap av arbetspensionsförsäkringsbolag ingår de viktigaste bestämmelserna om behandlingen av personuppgifter i arbetspensionslagstiftningen.

Då teknologin, digitaliseringen och nya servicemodeller utvecklas i allt snabbare takt, är det särskilt viktigt för Elo som arbetspensionsförsäkringsbolag att behandla personuppgifterna effektivt och tryggt. Våra viktigaste uppgifter förutsätter en omfattande behandling av även känsliga personuppgifter.

Förberedelser för EU:s dataskyddsförordning

EU:s dataskyddsförordning trädde i kraft i maj 2018. EU-dataskyddsförordningen innebar en totalreform av dataskyddsregleringen som omfattar hela Europa och där personuppgiftsdirektivet, som den tidigare personuppgiftslagen byggde på, ersattes med dataskyddsförordningen. Till de viktigaste målen med EU:s dataskyddsförordning hör att säkerställa att privatpersoner får större rättigheter till sina egna personuppgifter. Dessutom strävar man efter att utarbeta enhetliga spelregler inom hela Europa också i situationer där tjänster

tillhandahålls inom EU på initiativ av företag som är stationerade utanför Europa.

Förberedelserna inför EU:s dataskyddsförordning framskred väl i Elo Vi genomförde en omfattande konsekvensanalys och enligt åtgärdsrekommendationerna utifrån den inledde vi ett projekt för att koordinera de viktigaste riktlinjerna och förberedelserna inför reformen. Som en del av förberedelsearbetet utsåg Elo en dataskyddsansvarig och personalen utbildades om reformen.

Dataskyddets betydelse ökar hela tiden och sträcker sig betydligt längre än till enbart ett förnyelseprojekt i anslutning till regelverket, trots att projektet var omfattande. Då digitaliseringen ökar, kommer dataskyddet att bli allt viktigare i företagets verksamhet. Ett effektivt utnyttjande av personuppgifterna förutsätter att de är effektivt skyddade och att de registrerades rättigheter beaktas i det dagliga arbetet.

Elos viktigaste dataskyddsprincip är en ansvarsfull verksamhet

Målet inom datasäkerheten är att trygga tillförlitligheten, dataintegriteten och tillgången till de uppgifter

som behandlas i Elo samt att förhindra att konfidentiella uppgifter hamnar i fel händer.

God datasäkerhet förutsätter en fortlöpande uppföljning av verksamheten, långsiktig planering och resursering. Datasäkerheten utgör en viktig del av Elos verksamhet och tjänsternas kvalitet, den totala säkerheten samt av varje anställds dagliga databehandling.

Principerna för vårt dataskyddsarbete finns upptagna i en dataskyddshandbok. Dataskyddsarbetet koordineras av en dataskyddschef som arbetar inom informationsförvaltningen. Genom fortlöpande utbildning och dataskyddscertifiering av olika system försäkrar vi oss om dataskydd på hög nivå. Dataskyddet ingår i introduktionen av alla nyrekryterade och alla anställda ska avlägga en webbkurs om dataskydd. Dessutom erbjuder vi skräddarsydd utbildning för olika funktioner enligt arbetsuppgifterna.

Vi för ett nära samarbete med våra IT-tjänsteleverantörer och dataskyddssamarbetspartners. Som ett försörjningsberedskapskritiskt bolag samarbetar Elo också med olika myndigheter. Under 2018 satsade vi särskilt på att uppdatera dataskyddsprinciperna och kommunikationen i anslutning till dataskyddet.

Elos hållbarhetsmätare 2018

I Elos årsberättelse och ansvarsrapport har referensramen Global Reporting Initiative använts i tillämpliga delar. Som hållbarhetsmätare har använts både Elos egna nyckeltal och till största delen nyckeltal enligt GRI-standarden. Inom ansvarsfulla placeringar har man delvis använt mätarna GRI G4 Financial Sector Disclosures. GRI-indexet ges för det ärende som följs upp, om ett sådant finns. I tabellen ges mätarna och de sidnummer där uppgifterna finns.

Ärende som följs upp/mätare		Sidnummer i årsberättelsen och ansvarsrapporten	GRI-index
Elos egen verksamhet			
Ekonomiska siffror	Solvens	24	
	Skatteavtryck	11	201-1, delvis
	Totalintäkter/år	5	
	Utveckling av placeringsintäkter: genomsnittlig realavkastning under 10 år	13	
	Omkostnadsprocent	5	
	Kundåterbäringar	5, 33	
Förvaltning och ansvarsfulla verksamhetsprinciper			
Compliance	Styrelsens roll i rapporteringen av hållbar utveckling	9	102-32
	Processen för behandling av kritiska compliance-risker	50	102-33
	Den totala mängden kritiska, realiserade compliance-risker samt behandlingen av dem	50	102-34
Antikorrupcion och mutor	Affärsverksamheter för vilka risken för korrupcion har bedömts	51	205-1, delvis
	Utbildning i anslutning till förfarandena för antikorrupcion och -mutor, det totala antalet anställda eller andel i procent av de anställda som fått utbildning i antikorrupcion	51	205-2, delvis
	Bekräftade fall av mutor och åtgärder i anslutning till dem	51	205-3
Männskliga rättigheter	Utbildning om mänskliga rättigheter	51	412-2, delvis
Dataskydd	Utbildning om dataskydd och integritet	52	

Ärende som följs upp/mätare		Sidnummer i årsberättelsen och ansvarsrapporten	GRI-index
Ansvar för personalen			
Personal	Uppgifter om personal och arbetstagare	48	102-8, 405-1 b)
	Antalet nyrekryterade, anställningarnas genomsnittliga längd och personalens medelålder	47, 48	401-1
Mångfald	Förvaltningens mångfald	48	405-1 a)
	Förhållandet mellan mäns och kvinnors grundlön och ersättningar	44	405-2
	Fall av diskriminering och korrigering åtgärder	47	406-1
Kompetensutveckling	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per år per person	48	404-1
	Program i anslutning till kompetensutveckling och förändringsstöd	48	404-2
	Andelen anställda som omfattas av regelbundna prestationsbedömningar och utvecklingssamtal	48	404-3
Företagshälsovård och arbetarskydd	De anställdas representation i officiella företagshälsovårds- och arbetarskyddskommittéer som är gemensamma för personalen och ledningen	46	403-1
	Sjukfrånvaro	48	403-2
Ansvarsfulla placeringar			
Egen verksamhet	Beskattningen av placeringsobjekt	11	
Normefterlevnad	Sållning av normöverträdelser, % av placeringarna	24	FS11
Placeringsobjektens hållbarhet	Fondmanagernas klimatstrategier – hur många av de utomstående fondmanagerna som beaktar klimatförändringen i sina placeringar	24	
	Andel av placeringsobjekten som har en positiv effekt på klimat och samhälle	24	FS7, FS8, delvis
	ESG-klassificeringens omfattning	24	FS11
	Placeringarnas koldioxidavtryck (Scope 1 & 2)	27	305-1, 305-2, delvis
	Koldioxidintensitet (CO ₂ e/mn USD/EUR)	27	305-4, delvis
	Fastighetsplaceringarnas energi- och vattenförbrukning samt CO ₂ -utsläpp	29	302-2, delvis
Aktiva innehav	Deltagande på bolagsstämmor (%)	25	FS10
	Påverkan i ESC-frågor på bolagen	25	FS10
	Röstning på placeringsobjektens bolagsstämmor	25	

/ / /

Ärende som följs upp/mätare		Sidnummer i årsberättelsen och ansvarsrapporten	GRI-index
Ansvar för kunderna			
Ansvarsfulla produkter och tjänster	Pensionshandläggningstider	40	
	Handläggningstiden vid förhandsbeslut om yrkesinriktad rehabilitering	41	
	Rehabiliteringens effekt, andel personer i % som står till arbetsmarknadens förfogande efter slutförd rehabilitering	41	
	Telefontjänstens svarstid	32	
	Försäkringsansökningarnas handläggningstid	32	
	Andelen kunder som sköter sina ärenden på nätet	32	
	Andelen ansökningar som besvärnämnden för arbetspensionsärenden valt att inte ändra, dvs. Elos beslut kvarstår	41	
Kundtillfredsställelse	Enkäterna om kundtillfredsställelsen (t.ex.NPS)	32, 36, 39, 40	102-44, delvis

Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo

Besöksadress: Norrskensvägen 7, 02100 Esbo / Postadress: Arbetspensionsbolaget Elo, 00041 ELO

Telefon: 020 703 50 / Fax: 020 703 5100 / www.elo.fi